PROMIN

ПРОМІНЬ

Ч. 6
ЧЕРВЕНЬ
1984

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК XXV ЧЕРВЕНЬ 1984 Ч. 6

Виходить раз у місяць

Видає

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

Передплата в Канаді	$12.00
Передплата до інших країн	12.00
Поодиноке число	1.20

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

PROMIN

No. 6 JUNE, 1984 VOL. XXV

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Subscription in Canada	$12.00
Subscription in other countries	12.00
Single copy	1.20

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

Редакція застерігає собі право скорочувати дописи і виправляти мову. Хочемо дати місце в журналі всім тим, що дописують і тому всякі дописи мусять бути чітко написані і без обширних описів.

Редакція не завжди відповідає за висловлені погляди підписаного автора. Знимки, які присилаєте до поміщення, треба оплачувати фірмі за виріб кліш. На зворот знимки просимо залучити заадресовану коверту із поштовою маркою. Остання дата для швидкого поміщення є 15 кожного місяця.

Хто присилає знимку на виріб кліше треба відразу присилати гроші на її виріб — найменше — $14.00, середньої величини $27.00, через сторінку поперек внизу $42.00.

В ЦЬОМУ ЧИСЛІ:

— Століття жіночого руху 1
Уляна Пелех — Олесь Бердник — квіт духовости поневоленої України 3
К. Теличко — Михайло Грушевський — у 50-річчя смерти 8
А. Рудницький — Жінка в українській музиці 10
Н. К. — З головнішого на Конференції СУС 12
— Дослідження з історії України — появилася книга Євгена Крамара 13
(НК) Княжий дар з нагоди 100-річчя жін. руху 14
Helen Raycheba — Ordeal of Oksana Meshko — continues 15
Нашим дітям 19
Громадська і родинна хроніка 20
Квіти незабутнім 27
Річні звіти відділів 29
Довкола дому 31

НА ОБКЛАДИНЦІ: Наталя Кобринська
(фото)

НЕОБХІДНЕ ДЛЯ ШКОЛИ
Український виховальний співанник для дітей

СВІТАНОК

Видання Української Двомовної Асоціяції в Едмонтоні.
З нотами і рисунками.
Видано на гарному папері,
в тверд. обкладинці, стор. 115.

Ціна: $7.50

Замовляйте в Союзі Українок Канади на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION
#612 24th St. East
Saskatoon, Sask. S7K 0L1

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES

Опрацювала Анастасія Рурик

Це вже четверте видання про вишивки і стіби англійською мовою. Багато ілюстрована, 12 сторінок взорів вишивок, 8 з них в кольорах, багато ілюстрованих взірців на вишивання декоративних подушок, обрусів, ниток. Взори вишивок полтавського вирізування, роблення мережок. Стіби показують як легко навчитись вишивати гладдю, низинкою, яворівкою та багато інших стібів.

Книжка має 130 сторінок друку, широкий формат, вигідний для розміщення взорів, спеціяльна оправа, щоб книжка легко відкривалась.

Ціна $12.00.

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 — 24th Street East
Saskatoon, Saskatchewan
S7K 0L1

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

Століття жіночого руху

Жіночий рух був і є одним з найбільш дисциплінованих і найбільш етичних рухів людства і так само український жіночий рух все був і хоче бути носієм найвищих етичних цінностей...

Рівноправність була тільки засобом, який нам уможливлював вступ у громадське життя в ролі співдіючого і співвідповідального чинника...

Мілена Рудницька

У добу великих подій у світі, а тяжких в житті нашого народу припадають ці наші роковини століття українського жіночого руху. Зупиняємось перед самою назвою, щоб вповні усвідомити собі зміст самого століття, а враз з ним цілу його історію. Яке багатство подій, як багато треба сказати, пригадати, оцінити. Бо хіба ж не відчуваємо тих невидимих золотих ниток, які в'яжуть нас із минулим? Хіба ж не промовляють до нас приготовані для нас заповіти провідниць, яких слідами ми ступаємо. І саме нам, у цій сумній добі нашого народу припало завдання оглядати пройдений шлях останнього століття творчої праці української жінки, змагань, о с я г і в, тріюмфів, глибоких розчарувань і нових піднесень... І якщо правдою є, що історія вчить нас, то ми мали би дуже багато чого навчитися з неї.

Ми тут, так далеко від Батьківщини, від України, де народжувались ті перші пробудження, де закладався перший наріжний камінь під будову українських жіночих організацій, де першими і другими етапами наростали питання жінки за її місце в громадському житті, змагання за право на освіту, за право на рівність у суспільстві, змагання за побудову багатотисячної організації — Союзу Українок в Західній Україні.

Чи зуміємо ми сьогодні передати молодшому українському поколінню, виплеканому у добробуті, серед багатої культури інших народів, значення самої культури жіночого руху та здобутих досі прав серед своїх і чужих? І саме рік святкувань нашого століття ставить перед нами завдання насвітлити історію жіночого руху, віднайти себе самих у ньому, зробити спробу заглянути у його майбутнє, щоб закріпити його ідеали в майбутнє. Бо на історичному шляху життя нашого народу, ті ідеали ніколи не були більш важливими і такими святими та великими як тепер, коли життя цілої нашої нації у ворожих руках так смертельно загрожене. Врятувати ж його може тільки національно свідома українська жінка, виховниця поколінь як в Україні то так і в широкому світі.

Що таке жіночий рух? Ми звемо його також фімінізмом, цебто визнання рівних прав жінок і чоловіків у родині, в суспільстві, в державі. Такі права сьогодні ми маємо. Маємо також доступ до освіти, навіть допомагають нам її осягнути. Але сто років тому, цього що ми тепер маємо, не було. Правда, що живемо в іншій добі і в інших умовинах, тож спробуймо не мішати тих „прав", про які сьогодні канадські жінки дискутують у своїх парляментах „про рівну платню за рівну працю". Наш український фемінізм відрізнявся і тепер відрізняється від питань матеріялістичних, він заложений на ідеалах служіння своєму народові в дорозі до його державности. Дозволимо собі навести думку одної з провідниць жіночого руху Мілени Рудницької, що була висловлена на Першому Всеукраїнському Жіночому Конґресі у Станиславові 50 років тому:

„Український жіночий рух не був ніколи рухом еґоїстичним для якихось вузькозорозумілих жіночих інтересів. На першому місці ми ставили обов'язки, а не права, а коли ми домагалися прав, то робили це у глибокому переконанні, що без них ми не можемо стати активними, корисними для народу громадянками. Ці права розуміли ми завжди як право на народний труд, як службу для нації. Служба для Нації була і є одною з провідних ідей українського жіночого руху, з якої він черпав свої сили і моральне вдоволення."

І ось такої форми та прав домагались провідниці жіночого руху, формували свої організації та насичували їх змістом, щоб виховати ідеал української жінки, громадянки та виховниці поколінь. Початком жіночого руху є Західна Україна, а рік 1884, коли Наталя Кобринська заснувала у місті Станиславові перше жіноче товариство п. н. „Товариство руських женщин".

Велику вагу присвячувала Кобринська освіті жінки, тому першим завданням товариства бу-

ло працювати, боротись за освіту села, яке в тих часах після панщини потопало у злиднях, безграмотне і безрадне. Не кращим було життя жінок інтеліґентної верстви, бо дівчат до вищих шкіл чи університету не приймали, могли закінчити лише чотириклясову народню школу і на тому їх освіта закінчувалась.

Не маючи доступу до вищої освіти, жінки були позбавлені можливости на якунебудь професію і самостійність. Коли ж батьки не могли дати доньці багатого приданого, то така дівчина лишалась неодруженою і мусіла йти на ласкавий хліб до родини. А скільки то в нашій літературі драм про розбите кохання. Темі жіночого руху присвятила велику частину своїх творів Ольга Кобилянська.

Це були часи, коли рух за права жінки народжувався та зростав і серед інших народів, найперше, мабуть у Франції після французької революції десь у роках 1860-их. Бурхливі події проходили серед жінок в Англії, Америці, Німеччині, Австрії, Швеції, Росії та інших країнах.

Найбільшим досягненням у першому етапі жіночого руху була поява „Першого Вінка" у 1887 році, збірна праця 17-ти авторок, а між ними Олена Пчілка з допомогою найбільшого нашого галицького поета Івана Франка. Треба також пам'ятати, що цих двох жінок ділив руско-австрійський кордон, а злучувала їх одна мета — служба свому народові. Найбільшим бажанням Наталії Кобринської було, зібрати та виховати провідну верству жіноцтва, свою еліту, працівниць пера, письменниць, журналісток, провідниць. Вона вірила, що з допомогою літератури можна буде осягнути великих успіхів. Передові люди вітали тоді появу „Першого Вінка" — великий наш поет Іван Франко, науковець Михайло Драгоманів вважали його шедевром у тодішній літературі. Це ж були перші спроби жінок Західної України, бо на Придніпрянщині вже були славними в літературі двох жінок-письменниць — Марко Вовчок і Ганна Барвінок, початкуюча Леся Українка та її мати Олена Пчілка.

Із замітніших подій першого етапу часів Наталі Кобринської було скликане перше велике віче в місті Стрию в 1893 році, на якому промовляла Н. Кобринська. Тоді там і було ухвалено петицію до парляменту про допущення жінок до університетів, про потребу жіночої гімназії для дівчат.

Наталія Кобринська
Фото початку 80-х років

У перших двох десятиліттях після Станиславова постали були десятки жіночих товариств. На допомогу жіночому рухові прийшли українські письменниці. Сама Кобринська писала і друкувала оповідання, Ольга Кобилянська написала „Людину", Уляна Кравченко, поетеса кликала на „Новий шлях"

„Куди ти, сестро смілий лет звертаєш?
На новий шлях? А чи теє знаєш,
Що холод самоти там привіта тебе?
Покинь новий, на втоптаний вернися,
Бо світ тебе ледачою назве..."

Це був діялог тодішнього часу, багато противників жіночого руху було тоді не тільки серед чоловіків, але й серед жінок. Багато невдач, перехресних стежок і страждань зазнала Наталя Кобринська, коли свої близькі ставали поперек дороги на шляху її віддапої безкорисної праці для свого народу.

Велика громадська праця набрала сили на другому етапі по Першій світовій війні. З перших жіночих товариств розкиданих по більших містах виріс і звівся могутній Союз Українок з центральним проводом у Львові. До проводу прийшли нові молоді сили: Євгенія Макарушкова, Мілена Рудницька, Софія Русова, Олена Шепарович та інші, що рух цей посилюється наймаркантнішою подією — Всеукраїнським Першим Жіночим Конґресом в Станиславові в 1934 році, у 50-річчя жіночого руху.

"РОЗСТРІЛЯНЕ ВІДРОДЖЕННЯ" І ШЕСТИДЕСЯТНИКИ В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ

ОЛЕСЬ БЕРДНИК — КВІТ ДУХОВОСТИ ПОНЕВОЛЕНОЇ УКРАЇНИ

Ваша зброя — невмирущий дух. Ваші щити — гарячі синівські серця. Ваші походи — у Країну Знання, Любови, Свободи. Ваші звитяги — нещадний бій з силами темряви, ненависти, рабства, приниження, зради, смерти.

Олесь Бердник

Серед шестидесятників особливим талантом є Олесь Бердник. Він — мислитель утопіст, містик, футуролог. Своїми поетичними й прозовими творами пов'язаний з усіма видами еволюційних процесів, що ведуть до „Братерства всіх народів світу, об'єднаних Духом Божим". Народившись і живучи в країні, де атеїзм є офіційною доктриною, Бердник почуває себе християнином, сином єдиної Христової Церкви, сином Святої Матері України. Святої ж тому, що у свято люди намагаються віднаходити в своїх душах терпимість, добро, любов. Святість України хай освячує нас радістю, світлом єдности, мужности, щирости, любови, — ось таке пояснення дав він у творі цієї ж назви.

Життя Бердника віддзеркалює боротьбу і глибокі страждання. Йому довелося давати раду з плутаними соціяльними, псевдонауковими, псевдомистецькими, псевдоморальними і псевдодуховими тенденціями в думанні своїх учителів і співжителів. А багатовікова спілка українців з росіянами стала Голгофою України. Росія Україну обікрала, замучила, оббрехала, розіп'яла. І свідомість цього спонукала Бердника бути разом з усіма нами „духовими ентузіястами" „Волі Святої України" і „Зоряного Братерства Народів Плянети".

Олесь Бердник народився 25 листопада 1927 року в селі Вавилові на Херсонщині в селянській родині. З 1943 до 1945 року брав участь у Другій світовій війні. Повернувшись з війни до 1949 року навчався у Театральній студії ім. Івана Франка в Києві та працював актором у різних театрах України. Виростав у найжорстокіших роках Сталінського народовбивства, узаконеного безбожжя, у обставинах, серед яких діти були свідками зневаг над релігійними святощами, над Богослужбами, християнськими традиціями, знущань над священиками. У творі „Заповіт Христа" Бердник згадує, що був свідком — коли в храмі священик співав „многая літа" „богоизбраному, христолюбивому вождю Йосифу Сталину". В тому часі, подає автор, священиків, які повертали з в'язниць, у храмах вони молилися за Сталіна, за перемогу над німцями, бо навіть цей „персоніфікований дух Сатани" — Сталін був відчув, що без Бога не буде перемоги. Тому дав наказ священикам молитися. Бердник довго після цих подій не міг бувати в церкві.

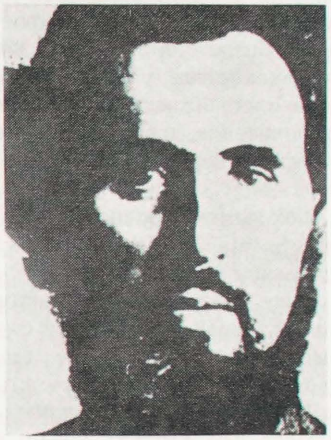

Настали часи — роки 1949 - 1955 — ув'язнення, висилка на далеку північ та в Казахстан. Тоді творчу молодь відривали від рідного ґрунту, змушуючи працювати, як раби, в нелюдських умовинах серед психічних знущань і тортур. І тоді дух Бердника знайшов вихід у кращий світ, ніж реальність, у світ фантазій. Почав писати наукову фантастику. Пише для дітей і дорослих: збірка оповідань: **„Поза часом і простором"** (1956), **„Людина без серця"** (у співавторстві з Ю. Бедзиком) (1957), **„За чарівною квіткою"** (1958), **„Привид іде по Землі"** (1959), **„Стріла часу"** (1960), **„Серце Всесвіту"** (1962), **„Марсіянські зайці"** (1962), **„Сини Світовида"** (1963), **„Діти безмежжя"** (1964), **„Хто ти?"** (1966), **„Розбиваю громи"** (1967), **„Подвиг Вайвасвати"** (1967), **„Чаша Амріти"** (1968); повісті-легенди **„Покривало Ізиди"** (1969), **„Окоцвіт"** (1970), **„Зоряний корсар"** (1971).

Письменник розглядає у цій творчості

простору, таємниць всесвіту, Землі, планет, духовости людини, він шукає гармонійної єдности між тими всіма творами Божими, шукає доріг — як осягнути Духовне Буття. І так серед „борінь і страждань" прийшов до „Батька і Творця Сущого", до Христа. Про зустріч з Спасителем пише у творі „Заповіт Христа". Це було під час голодівки, у смертельній ситуації, у сні відчув опіку Христа над собою. Коли ж збудився прочитав телеграму від батька, що суд звільнив його від кари, бо не було доказу провини.

Батьки охрестили Бердника у православній вірі, і хоч міг він, як багато інших, залишитись номінальним християнином без глибшого персонального пов'язання з Христом, проте, вже в перших творах бачимо його близьке відношення до Бога, хоч, не можучи відверто голосити своїх християнських думок, надає їм форму мрій, фантазій, казок і при тому подає таке пояснення про вартість казки:

„... Звичайно казкові речі не до вподоби сучасним людям (більшості), але саме такі люди (казкові) — основа Грядущої Еволюції, яка має оновити життя Землі".

„... Знаю, що неминучість Казки з'єднає іскри Вогню в одне Полум'я. Так Вічна Ватра горітиме в зелених горах".

„У світових сутінках лише мужність казкарів і щирість пісенників відкриють завісу Грядущого Буття". (**З листів до Н. Мудрик-Мриц**)

У роках 1971-72 Бердник виступає з доповідями в різних містах України, він популярний серед студентів і науковців. Був також на симпозіюм в Баку (Азербайджан), де ідея про контакти з міжзоряними цивілізаціями обговорювалась на найвищому рівні (науковому), де плянували відбути світовий астрономічний конґрес з участю відомого астронома і фантаста Карла Сагана.

Очевидно, за таку творчість і діяльність зазнає згодом нищівної критики й переслідуванян. КҐБ переводить обшук, забирає рукописні матеріяли, в тому листи письменника до ЦК КПУ, якими він протестував проти репресій в Україні та проти знущань влади над дисидентами. Бердника звільняють з праці, з членства у Спільці Письменників України. Безпосередньою причиною до цього, як подала міліція, була поява твору „Зоряний Корсар", бо він далекий від соцреалізму, заперечує діялектичний матеріялізм, твір своєю філософією далекий від марксизму-ленінізму.

Звільнення з членства у Спілці П. України — однозначне з втратою праці. Письменникові грозить жебраче животіння й арешт. Він старається вирватися з УРСР на Захід. Звертається до В. Щербицького — секретаря ЦК КПУ 18. 3. 1977 р. з'ясовуючи умовини свого життя: в серпні 1976 року всі його книги (навіть дитячі) знищено і вилучено з бібліотек та книготоргівлі. При обшуку КҐБ забрав весь літературний архів, незакінчені повісті, філософічні праці, творчі щоденники тощо. Від Щербицького не дістав відповіді. Тоді Бердник звертається про допомогу до Об'єднаних Націй, до Папи, до Президента США Форда, але й тут була мовчанка.

Тож у 1977 році Олесь Бердник став основоположником і членом „Української громадської групи сприяння виконанню Гельсінкських угод". В цьому періоді підписує документи Групи, є свідком на процесах ув'язнених членів Групи. Бачачи повне безправ'я й невиносиму психічну задуху, Бердник рішається боротись з сваволею сорокоденною голодівкою (21. 3. 1977). Він не боїться смерти, вона для нього — віруючої людини — це потойбічне життя, нова дійсність. На Захід продіставалися тільки скупі вістки про його долю. Передіставалися його щораз нові твори: **„Золоті Ворота"** (1975), **„Блакитний коваль"** (1975), **„Україна Січі Вогняної"** (1977), **„Закляття"** — містерія — два розділи з неї **„Філібустьєри ночі"**, і **„Дике поле"** (1979), **„Свята Україна"** (1980), — всі ці твори вийшли у В-ві „Смолоскип". В Канаді перевидано „Окоцвіт" і „Сини Світовида". Польською мовою перекладено й видано „Пугар Амріти" (Варшава 1971), а „За чарівною квіткою" і „Дике поле" та інші твори — німецькою мовою.

У самвидавних творах О. Бердника, що вийшли на Заході (В-во „Смолоскип"), не зважаючи на переслідування, видні його заходи реалізувати свої вселюдські й національні українські ідеали. В листопаді 1978 року він як член Української Гельсінкської Групи і член новоствореної „Ініціятивної Ради Альтернативної Еволюції" та „Ради Української Духовної Республіки" звертається про допомогу в їх здійснюванні до Папи Івана-Павла II-го, до Українських Громад Землі, до Міжнародного ПЕН-Клюбу Письменників всього Світу, до VI З'їзду Письменників Радянського Союзу, до Леоніда Ілліча Брежнєва, до Об'єднаних Націй, Комітету по захисту оточуючого середовища (УНЕП),

всіх людей доброї волі, до Матерів усього Світу, до Генерального Секретаря Об'єднаних Націй Курта Вальдгайма, ООН в Нью-Йорку. У цьому часі Бердник стає відомим у світі, про його філософією появляються статті у пресі, про його творчість доповідають науковці на міжнародних форумах, вийшла праця о. д-ра Івана Гриньоха про його християнське вірую: „Олесь Бердник — Утопіст чи харизматик на сбрії другого тисячоліття християнства в Україні" (1980).

Та реакція на Бердникові звернення, на творчість покищо — як і з боку українців, так і тих, до яких він звертався, незначна. І це зрозуміле, — бо думки Бердникової філософії надто утопійні, містичні, а тому непопулярні в нашому стехнізованому, раціоналістичному світі. Так є з філософією відомого французького мислителя Тейяра Шардена. Між обома письменниками є споріднення в мислях про всесвіт, у їх харизматичній візії всесвіту-космосу, хоч дійшли вони до своїх візій іншими шляхами. Тейяр Шарден — мислитель західньої духовости і культури. Він як геолог-палентолог прийшов до харизматичного образу світу — твердить о. І. Гриньох — з низин. Олесь Бердник — виріс на багатотисячній українській культурі, його християнська духовість позначена сильними впливами Священного Писання з його реальним Божим Словом. Східні християни сприймають образ Божества і світу всім єством — розумом, серцем, відчуттям, інтуїцією, містикою. Релігійне мислення О. Бердника — це цінний овоч цієї української духовости. Наше релігійне мислення, основане на Святому Письмі Старого і Нового Завітів, тому в ньому роздуми про початок, дію переображування і про кінець всесвіту з людиною і людством у ньому, а поруч з тим з'ясована Божа Мудрість-Софія і невичерпна любов Триєдиного Творця до свого творіння, воплочена в Христі-Чоловіколюбці. Бердник, бачачи образ Преображення на горі Тавор, переносить його на дійсний світ, молитвами своїми просить допомоги в Бога, щоб „на землі було так, як в небі". Його релігійне вірую — це найживіша реальність — Божа, космічна, людська, історична, а також і містична. Христос для нього є „Полум'яним Водієм Душі", „стрілою духу", „суттю життя". Він вірить, що майбутній інший кращий світ можна і необхідно побудувати на вченні Христа, на непохитній вірі в Нього, бо Христос є „Архітектом Божого світу радости й любови". Отже, образ Христа у Бердника такий, як у іншого нашого релігійного мислителя Григорія Сковороди, який вірить, що „Бог є у всіх речах". Східнє християнське мислення не узнає поділу „видимого і невидимого" на образи, що постають — одні на підставі раціональної філософії, а інші у висліді Божого об'явлення, а ще інші в містичних переживаннях. Своїм ствердженням, що Христос — „найреальніша сила всесвіту", „котрою все тримається" Бердник відкидає всілякі інші філософсько-релігійні течії, яких багато тепер, які заперечують об'явлену християнську релігію, її вірую.

Що Бердникові знані різні релігійні філософії — знаємо з його листів до Ніни Мудрик-Мриц*), в яких він сповіщає, що читав Т. Шардена (його твір „Феномен Людини" перекладений російською мовою), що згаданий твір дуже „вразив учених, шукачів". „Це — надзвичайно духовна пісня величі Людського Духу і Розуму" — так оцінив Бердник твір Т. Шардена. З індійських мислителів знає праці Шрі Ауробіндо Гхоша, який уважає, що „в людині заховано незміряну еволюційну силу, яку треба пробудити. Для цього треба Блакитного Коваля". Йому відомі й основи мислення Ра-Йоґи. Вони вражають Бердника експериментами преображення і трансформації.

Читав Бердник і книжку популярного Річарда Баха „Джонатан Лівінґстон Зеаґал". Про цю книжку писав у листі: „Чайки в зграї гадають що реальність — то сірий берег із щоденним харчем, але хто торкнувся Небувалого, той знає, то пробуджена зі сну Душа, котра радісно скидає з себе лахміття псевдожиття". Чайка Джонатан розбиває крила, прагнучи повести за собою інших із зграї, що рахують риб'ячі голови на узбережжі, до Прекрасного Неба, до Нескінченого Обрію.

Для О. Бердника Христос — Творець і Вседержитель-Пантократор та „Архітектор Нового Світу Радости й Любови". А Земля в нього „Плянета, ніби корабель, захоплений ґураґаном, повисає над прірвою загибелі". Тому й звернувся Бердник до Папи, щоб він діяв для рятунку нашої Плянети, бо єдина Вселенська Церква Христова, якщо приверне харизматичний елемент у мисленні вірних та у своїм діянні, якщо доведе „до гармонії між ієрархічно побудованою церковною інституцією та її „харизматичною душею".

*) О. Бердник: Свята Україна, стор. 193.

Звертаючись до вгорі згаданих інституцій і людей, Бердник прагне з'ясувати теперішню світову ситуацію, довести до відома людей, що двадцятий вік — це „вік вирішальної битви світла з темрявою", що треба утвердити „Центральність Сина Людського — Сина Божого в духовості Всесвіту, треба, щоб люди стали харизматиками „безумними-юродивими Христа ради".

Подаючи причини наближаючої можливости катастрофи у світі, бачить її мислитель у божевіллі лідерів держав і партій, які дбають про атомову зброю, яка спроможна знищити десятки плянет. Нікчемні їхні амбіції ставлять вище перегони в зброєнні, ніж долю людства. У світі страшна деґрадація природи. А неконтрольований зріст виробництва матеріяльних дібр, крім добра, несе ще більше небезпек, бо веде до вичерпання сирівців конечних для життя, що їх ми так бездумно розтрачуємо, дбаючи про вигоди, а це принесе нашим нащадкам ще одну трудну ділему. А соціяльні протиріччя за зросту матеріяльних дібр у капіталістичних країнах, а бюрократична система при розподіллі дібр в соціялістичних країнах, що ніяк не злагіднила соціяльних протиріч, не принесла рівности, а навпаки, її загострили. Що ми залишимо молоді? Страх перед термоядерною війною, безробіття, забруднене довкілля, перенаселення в багатьох країнах, духових каліксибаритів, що не знають чого вони живуть. Чому вчитися, здобувати знання? — питає теперішня молодь. У попередніх двох сторіччях, в добі просвітителів, коли розум був мірою всього, вірили люди, що інтелект розв'яже всі проблеми людства, принесе йому щастя, мир і добробут. Вольтер (1694 - 1778) — представник Просвічення казав, що „За сто років Біблія зникне з обігу... Це буде залишок і доказ примітивности минулих поколінь". А сьогодні Біблія є найпоширеніша книжка, в якій шукають духової поживи й опори найсвітліші мужі нашого часу. Бо треба мати коріння у вічному. Тому Андре Мальро — французький письменник-журналіст і політичний діяч твердить, що „21-ше сторіччя буде релігійним, або не буде взагалі".

Крім загальнолюдської проблематики у своїх творах Бердник розглядає проблеми України. Його турбує щораз більше загроза відступництва від Рідної Матері серед українців. „Злиття націй, універсальна мова?" — це оцінює Бердник як засоби „руйнування, визискування та панування, заміна природнього — штучним, духовне функціональним, рідне — чужим". Формуючи Святу Україну, він переконує:

> Абстрактного дерева нема: є дуб, чи тополя, чи евкаліт. Абстрактного птаха нема: є орел, чи соловейко, чи сова. Абстрактної людини нема: нема абстрактної мови, культури, танцю. Є українець, француз, бенґалець, росіянин, є Жива Мова-Логос, передана нам нескінченими потомками прапрадідів та прамаґерів. Вона клекоче в наших душах, вимагаючи невичерпного розкриття. **„Свята Україна"** стор. 28.

Бердник звертається до скептиків, які посміхаються на його заклики до Преображення й пробудження людей до вічного життя, щоб вони „вдягнулися в нове вбрання Духу, що його виткала Велика Матір". Наводить приклади того, що Джордано, Ґанді, Тарас, Петефі, Байрон, Вітмен, Гіпатій, Спартак, їх ідеї й духовість невмирущі, так само як і ідеї мудреців, повстанців житимуть вічно, бо вони незримо будують Новий Світ. Бердник вірить, що серед нас тепер також є багато таких, що хочуть народитися вдруге — від Духа, хочуть переобразитися, визнати „першість і вищість духовного життя над життям фізіологічним, функціональним", бо „фізіологія у всіх людей (у тварин теж) — однакова, а духовне життя у кожної людини, а тим більше — у кожного народу — неповторне".

Подав О. Бердник конкретні альтернативні внески для переведення їх у життя:

- Наголошуючи повноправність жінки, а зокрема матері, яка виховує дітей і тим має вирішальний голос у визначуванні долі своїх дітей, дає їй приклад материнства в образі Богоматері. Бердник пропонує скликати „Форум Матері і Дитини" у Вифлеємі.
- Церква має створити „Спілку Об'єднаних Народів, щоб ширити ідею Братерства, — Братства усіх народів світу, що надають примат Духу".
- Щоб здійснювалося переображення Світу по Закону Краси, Радости і Любови через створення в усіх країнах Братерства Альтернативної Еволюції, треба вийти на шлях не ідеологічного двобою, але удухотворення життя, психіки, науки, техніки, педагогіки" щоб могти дійти за заповітами Христа до Царства Світла — Республіки Духу, у Бердникову Світонію, де панують Радість, Любов, Свобода і Правда.

(Докінчення на ст. 9)

Нова професійна сила – Андрій Микола Пелех

Ще один з-поміж рядів наших сумківців здобув професійне відзначення. У місяці грудні, 1983 року Андрій Микола Пелех успішно закінчив свої останні медичні іспити в місті Оттаві й тепер є членом F.R.C.P. (Fellow of the Royal College ow Physicians), одержуючи титул Pediatrc Cardiologist.

Андрій народився 18 червня 1954 року в Беліс, Альберта. Він є сином бл. п. Андрія і Фіони Пелех. Після смерті батька, Андрій та три старші сестри перебралися до Едмонтону, де вони ходили до школи в той самий час, коли їх мати вчителювала. Ходив до школи в Едмонтоні, де, закінчивши дванадцяту клясу, записався до Альбертського університету. У 1979 році він здобув перший науковий ступінь M.D. (доктор медицини). Два роки пізніше, в Вінніпезі, по завзятій праці, Андрій осягнув другий ступінь в своїй науці і став спеціялістом в дитячих недугах Pediatrician. Його зацікавлення в дослідженню деяких недуг, разом із заохотою професорів, довело його до Toronto Sick Shildren's Hospital, де по дальшій науці Андрій здобув третій ступінь в студіях медицини, як спеціяліст від недуг серця — Pediatrie Cardiologist.

Завдяки організаціям Союзу Українок Канади при наших церквах, Андрій мав нагоду учащати до недільної школи, української та танцювальної. Не раз згадував ті драматичні виступи з сумківцями, які приготовляв прот. Олександер Хом'як. Андрій Пелех співав у сумківському хорі, як також у хорі „Дніпро", де почав співати басове сольо перед виїздом до Вінніпеґу.

В 1948 році, Андрій, його дружина Донна та дочка Катруся перебираються до Вінніпеґу, де він буде працювати на становищі серцевого лікаря в лікарні.

З приводу успішного закінчення науки, складаємо сердечні побажання Андрієві, міцного здоров'я та дальших успіхів в його новій кар'єрі.

ПОВІДОМЛЕННЯ СВІТОВОЇ РАДИ СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ СКВУ

Екзекутива Ради повідомляє, що згідно з постановою З'їзду Світової Ради Суспільної Служби на IV Конґресі СКВУ, вона веде Центр Інформацій Уділених Допомог. Для успішности цього потрібна є співпраця всіх організацій і установ, які висилають допомоги поза межі країни свого осідку.

Тому, ще раз сердечно просимо всі краєві організації і їхні відділи, чи філії, як також усі інші установи пересилати нам інформації про допомоги, подаючи кому, куди, висоту чи форму висланої Вами допомоги.

ВАЖНИМ і ЗАСАДНИЧИМ є, щоб інформація про уділену допомогу була висилана рівночасно з висилкою допомоги. Інформації про уділені допомоги просимо висилати на адресу:

WORLD CONGRESS OF FREE UKRAINIANS,
World Council of Ukrainian Welfare and Social Services
2118 A Bloor St. West. Toronto, Ont., Canada
M6S 1M8

Завданням ЦЕНТРУ є:

1. Вести картотеку, а) осіб і установ, які дістали допомогу, б) установ і організацій, які дали допомогу.
2. Виготовлення річного звіту уділених допомог, називаючи організацію яка дала допомогу, на яку ціль і висоту річної допомоги. Ті звіти будуть вислані всім організаціям, які в часі року пересилали до Ради бажані інформації і до Краєвих Центральних Представництв, як також будуть залучені до річного звіту праці Світової Ради Суспільної Служби СКВУ для використання на пленарних сесіях СКВУ тощо.
3. Всі Вами прислані інформації будуть негайно розділені до всіх установ, які пересилають нам свої інформації. Ці інформації, що будуть зазначені „довірочно", залишаться в б'юрі Світової Ради Суспільної Служби СКВУ як довірочні документи.

Ввічливо просимо всіх тих, які ще дотепер не прислали нам інформацій про уділені допомоги в 1984 році, зробити це негайно і продовжувати висилку нових інформацій при висилані дальших допомог.

МИХАЙЛО ГРУШЕВСЬКИЙ
У 50-РІЧЧЯ СМЕРТИ

Михайло Грушевський народився 29-го вересня 1866 року в місті Холмі, в родині учителя Сергія Грушевського, що походив з старого українського козацького роду з міста Чигирина, центральна частина України.

Михайло Грушевський, це одна з найвидатніших постатей ВЕЛИКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ й національно-культурного та державного відродження України. Це велитень української науки, історик світової слави, а разом з цим ПЕРШИЙ ГОЛОВА УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ, якого було обрано в квітні 1917 року. Перший президент УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ, член Всеукраїнської Академії Наук і нарешті великий український патріот. Це найбільший український історик, автор 10-томової — Історії України-Руси.

Правда, хоч і перед ним були історики України, і то дуже заслужені, як от Костомарів або Антонович, але їхні праці не охоплювали цілости української історії, вони мали прогалини, і жодна з них не відзначалась такою повнотою й розмірами, як цей фундаментальний твір — ІСТОРІЯ УКРАЇНИ-РУСИ — академіка Михайла Грушевського. Тільки йому належить честь, повного наукового курсу історії України, в якому науково з перводжерел опрацьовано тисячолітню минувшину України. Він відтворив у свідомості сучасних українців неозривність історичного процесу на українській території, і розвиток українського народу представив, як самостійний, а також науково доказав, що від найдавніших історичних часів існували поруч себе й незалежно від себе, два народи український і російський та що кожен з них розвивався своїм шляхом, і кожен з них творив свою власну культуру та своє власне національне життя.

Цим великим твором Історією України-Руси, Михайло Грушевський поклав міцний і вічний фундамент історичної науки для здійснення національних прагнень українського народу.

Історія України-Руси, це найбільший і найвартніший його твір, що становить могутню зброю у боротьбі українського народу з його ворогами, зокрема з Москвою, що намагалася у минулому й намагається тепер представити історію України, як частину історії Московщини.

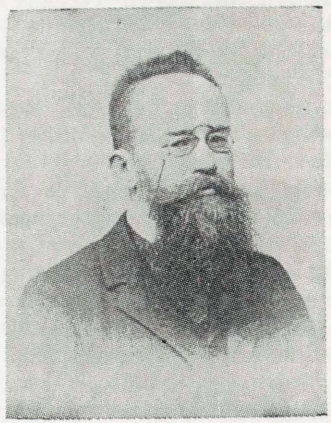

Жоден слов'янський народ не має такого фундаментального твору, який створив Михайло Грушевський для свого народу. Величезні заслуги його ще і в тому, що він видав популярні нариси історії України мовами: українською, російською, французькою, англійською, болгарською, чеською та німецькою.

Або, його п'яти-томова праця з історії української літератури чи праця з всесвітньої історії і багато інших, на яких не можемо зупинятися, хіба лише підкреслимо, що загальна кількість наукових його праць становить до 20000 чисел друком. Ось, яку багату спадщину створив нам Михайло Грушевський.

Поруч цього, належить згадати надзвичайно величезну діяльність його в відродженні Української Державности, зокрема, як голови Центральної Ради, коли він був великим авторитетом в ті часи, а також лише йому, як історикові мусимо завдячувати встановлення: герба-тризуба, жавтоблакитного прапору і грошей в молодій Українській Державі.

Оцінюючи діяльність М. Грушевського, як голови Центральної Ради, мусимо не забувати, що Центральна Рада діяла надто короткий час, а до того в умовах гострої боротьби з внутрішніми і зовнішніми ворогами, і безсумніву не могла відразу з нічого створити організовану Українську Державу.

У час перебування на еміґрації, він розумів, що він не зможе створити всього того, що міг би зробити на рідній землі, і радиться та роздумує над поворотом в Україну. Отже, він чисто з мотивів найглибшого патріотизму мав мужність ризикувати своїм життям, вернутись в 1924 році на Батьківщину, саме тоді, коли присутність його серед українського народу була потрібна більше ніж будь коли: це ж були часи, коли після програної визвольної війни український народ був у стані розпорошеності.

Перед поверненням М. Грушевського в Україну, уряд совєтської України, запевнив йому можливість широкої наукової діяльности та повну свободу культурного розвитку українського народу.

З свого боку, він узяв на себе зобов'язання перед більшовицькою владою, як передумову допущення його в Україну — не виступати проти совєтської влади. Підкреслюємо, що повернення його в підсовєтську Україну не було жодною морально-ідейною, ні політично-правною капітуляцією, бо він ніколи і нігде не визнавав комуністичної доктрини за свою політичну програму.

Українське громадянство надзвичайно раділо повороту М. Грушевського на рідні землі — де лише він появлявся, скрізь овоційно вітали його в переповнених залях.

Великий науковий авторитет М. Грушевського, сприяв йому об'єднати майже всі наукові сили на той час в Україні, і під його проводом розгорнулась наукова діяльність не лише в Києві, що був тоді духовою столицею України, а й в інших містах. В ці роки Україна заливалась друкованим словом, українська історична наука досягла найвищого свого розвитку.

Московські більшовики налякавшись буйного культурно національного розвитку, вони запропонували М. Грушевському негайно лишити Україну і переїхати до Москви, тим самим ізолювати український народ від його духового репрезентанта.

Після цього, р о з п о чалися неодноразові арешти, допити, вимагання від М. Грушевського підписання фальшивих декларацій, з рук НКВД. Але, Михайло Грушевський жодних декларацій не підписав, і не зрадив українського патріотизму. Але, все таки НКВД приспішило його смерть і він помер загадочною смертю — 24-го листопада 1934 року.

Коли він покидав рідні землі, перед від'їздом у Москву, він з великим болем в душі відчував, що він вже ніколи не повернеться в Україну і не побачить Києва й в останнє зайшов до Академії Наук і на прощання своїм колеґам заявив: — **Я відчуваю, що назавжди покидаю Вас, але всі Ви щиро й віддано, без мене, працюйте для України.**

Кость Теличко

ОЛЕСЬ БЕРДНИК

Олеся Бердника заарештовано 6. 3. 1979 року, присуд — 6 років ув'язнення і 3 роки заслання за його соняшні мрії, за живе зерно життя, яке він живить своїм духом. Він переконаний, що його казки переживуть тисячоліття, бо вони „несуть своє зерно у вічність". Квіт духовости О. Бердника, що виріс на ґрунті поневоленої України, ми віримо, принесе багаті плоди в майбутньому.

Уляна Пелех

БІБЛІОГРАФІЯ:

Олесь Бердник: Україна Січі Вогняної — есеї, листи, в-во „Смолоскип", Париж-Балтімор-Торонто, 1977

Олесь Бердник: Блакитний коваль — поезії, в-во „Смолоскип", Париж-Балтімор-Торонто, 1975

Олесь Бердник: Свята Україна, — есеї, листи, в-во „Смолоскип", Балтімор-Торонто, 1980

Олесь Бердник: Закляття — „Філібустьєри ночі" і „Дике поле", Сучасність ч. 5, 1979.

о. д-р Іван Гриньох: Олесь Бердник, Утопіст чи харизматик на обрії другого тисячоліття християнства в Україні. В-во „Богословія" ч. 54 Н., Рим 1980

о. Іван Лужецький: Ісус з Назарету — Міт чи Спаситель? Накладом автора, Мец-Страсбург-Мюнхен, 1981

ДЕВ'ЯТА СЕСІЯ УНРади

Наближається знаменна дата 13-16 липня 1984 року, коли то перший раз на американському континенті відбудеться СЕСІЯ Української Національної Ради. Ще в березні 1984 р. Головна Управа ОП ДЦ УНР К розіслала збіркові листи по наших відділах і уповноважених. Головна Управа просить відділи прикласти якнайбільше з у с и л ь до переведення успішної збірки й закликає наше членство й усе українське свідоме громадянство складати щедрі пожертви на гідне переведення 9-ої Сесії УНРади. Докажімо нашу політичну зрілість і розуміння державницьких ідеалів української нації! Підтримаймо легітимний Державний Центр УНР в екзилі, що вже понад 60 років невтомно бореться в нових часто несприятливих обставинах за відновлення Української Держави — УНРеспубліки.

Антін Рудницький

Жінка в українській музиці

(Продовження)

Наступна ґенерація, серед якої число музикальної молоді у порівнанні з попередньою зросло в багато разів, видала нові представниці піяністичної ділянки, серед яких Марта Кравців-Барабаш, спершу учениця Галі Левицької у Львові, опісля віденської Музичної Академії звертала увагу своїм талантом.

З українсько-канадських скрипачок Донна Ґреська (учениця Персінґера) є, на сьогодні, нашою передовою скрипачкою-солісткою; її концертова діяльність розвивається головно між американською публикою. Сестри Ольга і Олена Шкляр, по закінченню скрипкових студій в Торонто (у Співака), потім у Аронова в Філядельфії, є вже від декількох літ членами Симфонічної Оркестри в Ню Орлеанс. їх сестра Міна Шкляр є, одинокою українською віолісткою.

Віольончелістки є серед українців дві, — Христя Колесса (сестра піяністки Любки), вчилася у передового німецького виховника цієї ґенерації челістів, Гуґо Бекер, а й почала виступати від дуже молодих літ в Австрії, Німеччині і т .д., як з власними речіталями, так і з оркестрами (до речі, вона була й одинокою солісткою — побіч Марії Сокіл — святочного концерту під час пам'ятного З'їзду Союзу Українок у Станиславові в 1934 році). Це в першу чергу тип вдумчивого мистця-музики, який музичний, творчий елемент і внутрішній зміст твору ставить вище його технічної, назовні може й ефектовної віртуозівської сторони. Радше таким власне типом челіста-техніка є наша друга передова челістка — Зоя Полевська (Ньюйорк). Її мати, Людмила Тимошенко-Полевська, колишня учениця Брандукова в Москві, була професором Державного Музичного Інституту в Харкові, як головна вчителька віольончелі. Донька, Зоя, вчилася головно в своєї матері, опісля, під час воєнних років, у Пауля в віденській Академії, концертувала в Італії, Австрії і Німеччині, а після покинення Европи теж в Канаді і Америці.

У ділянці камерної гри спробу створити фортепіянове тріо зробили у Львові сестри Левицькі (Галя — фортепіяно, Стефа — скрипка і Марія — челло). Як камерний ансамбль часто виступали в Канаді сестри Шкляр (Ольга і Олена — скрипка, Міна — віоля і Стеля — фортепіяно).

Та найбільші осяги в музиці здобули українські жінки в ділянці вокальній. Тут з рядів нашого народу вийшла низка жінок, які своїми чудовими голосами, майстерністю співучої штуки, глибокою музикальністю і драматичним талантом зуміли зворушувати тисячі слухачів-земляків, а серед чужинців гідно ширили й ширять — славу українського імени. Усі вони — в першу чергу оперові співачки, серед яких декотрі і не менш визначні на концертовій естраді.

Світову славу здобула на початку нашого століття Сальомеа Крушельницька (народжена 1873 р. біля Тернополя, померла 1953 року у Львові), найвизначніша оперова співачка, яку видав наш нарід. Її кар'єра почалася в Італії, де вона деб'ютувала в Кремоні в опері „Манон" та скоро вона опинилася в італійській оперовій „святині", Ля Скаля в Міляно, в якій співала перші партії драматичного сопрано. До найкращих партій її великого репертуару належали Брунгільда у Ваґнера тетралогії Нібелюнґів та Ізольда в його „Трістан і Ізольда", Сальоме й Електра в операх цієї ж назви Ріхарда Штравса, як також Каталяні „Льореляй", Піццеті „Федра", Чілеа „Андреа Л.". Та характер голосу Крушельницької й великий діяпазон її мистецьких можливостей дозволяв їй блестіти не тільки в партіях, вимагаючих сутодраматичного голосу, як ці, названі вище, але й в партіях лірико-драматичних, як наприклад Тетяна в опері Чайковського „Євґеній Онєґін". Відомим в історії музики є випадок з оперою Пучінія „Мадам Батерфляй", яка при першій її виставі в Ля Скаля, зовсім провалилася — та в три місяці пізніше, завдяки Сальомеї Крушельницької в заголовній партії здобула такий небувалий успіх, що від цього часу ця опера є однією з найбільш популярних у світі.

Виступала Крушельницька, яка ніколи не цуралась свого українського походження — в усіх краях й передових оперових театрах Европи, включно з царською Росією, засипувана почестями й подарунками з рук королів, між іншим і від російського царя. Особливо великою була її популярність в Полудневій Америці.

Сальомея Крушельницька була оперовою співачкою, але на протязі цілої своєї кар'єри виступала вона і з концертами, в яких, до речі, часто й залюбки виконувала українські народні пісні, сама собі їх акомпаніювала на фортепіяні. Вже закінчивши свою оперову діяльність, Крушельницька, яка осіла в Італії, вийшовши там замуж за адвоката Річіоне, приїхала при кінці 20-их років до Америки й Канади, де дала низку концертів серед української публики. Незабаром опісля, в тридцятих роках вона дала ще свій концерт у Львові й туди й перенеслася на постійне життя. Там захопила її війна; при большевиках була головою катедри в Львівській Державній Консерваторії й у Львові померла 80-літньою старушкою.

Її платівки, зроблені біля 1906-го року належать сьогодні до найбільших унікатів. Всього вона наспівала тоді 13 арій і пісень, опісля, в 1927 році, в Америці ще три українські народні пісні.

Як Західна Україна видала велике драматичне сопрано в особі Сальомеї Крушельницької, так на Східній Україні передовим драматичним сопрано була за ввесь час існування державних оперових театрів, цебто від половини двадцятих років, є Марія Литвиненко-Вольгемут. Почала вона свою театральну діяльність ще в театрі Садовського в Києві, звідкіль — не маючи там відповідних можливостей — перейшла до Опери Зіміна в тогочасному Петрограді, згодом Москві, в скорім часі ставши першою співачкою цієї опери, найкращої в перед-совєтській Росії поруч Маріїнського Театру в Петрограді й Великого в Москві. Коли в 1925 році повстав український оперовий театр — спершу в формі „тресту" Харків-Київ-Одесса — тоді Литвиненко-Вольгемут стала його драматичною прімадонною і в міжчасі вона була відзначена усіма найвищими почестями, доступними під-совєтським артистам: званням „народної артистки", найвищими орденами, сталінською премією і т. д.

Голос Марії Литвиненко-Вольгемут ще й донедавна лився, як щире золото. Чудового тембру, темпа й рівности, він завжди звучав повно й соковито, немов ніколи й не томився. Високомузична й мистецька інтерпретація, бездоганна дикція, прекрасне орудування віддихом, врешті драматичний талант співачки, все це в сполуці з голосом цієї якости складалося на осяги найвищого рівня, і завдяки ним, кожний виступ Литвиненко-Вольгемут в опері піднімав рівень цілої вистави.

До найкращих партій цієї великої української співачки належали Аіда, Турандот, Ліза („Пікова Дада"), Русалка (Дорожинського), Ярославна („Князь Ігор"). На концертовій естраді вона ніколи не почувалася вповні свобідно й фактично концертового репертуару вона й не мала. Також, на жаль, мало вона мала спільного з величезним розвитком сучасної української музики в останньому тридцятилітті, ніколи не вивчаючи й не виконуючи вокальні твори сучасних композиторів. Під цим оглядом Литвиненко-Вельгемут за ввесь час своєї довголітньої діяльности була й такою залишилася як клясичний тип оперової прімадонни, зацікавленої тільки й виключно в давній, клясичній оперовій літературі.

Відчинення на Східній Україні низки оперових театрів — в яких ввесь репертуар виконувався в українській мові, безумовно сприяв розвиткові нових, молодих українських співаючих талантів. Серед них на чолове місце вибилися Марія Сокіл. Учениця Зінаїди Манотіної в консерваторії в Дніпропетровську, вона спершу була артисткою драматичного театру ім. Заньковецької, в якому виконувала усі головні співочі партії „Вій", „Про що Тирса шелестіла", „Катерина" і інші; та її деб'ют в Харківській Державній Опері в 1926 році (в партії Маргарити в опері „Фавст") був таким успішним, що її не тільки негайно заанґажували до цієї опери, але в три місяці опісля, що ще більш успішних виступах в декількох інших передових партіях, її офіційно признали положення ліричної прімадонни харківської — тоді столичної опери. В цьому театрі Марія Сокіл перебула три роки, після яких ще два роки співала на такому ж положенні ліричної прімадонни у Київській Державній Опері. (Ці роки, до речі, в яких разом співпрацювали й виступали такі артисти, як Марія Сокіл, Марія Литвиненко-Вольгемут, Олександра Ройська, Михайло Голинський, Володимир Дідківський, Віктор Будневич, Іван Паторжинський, Віктор Ходський, були роками справжньої золотої доби української опери.

(Продовження буде)

З головнішого на Конференції СУС в Едмонтоні

Окремі наради Союзу Українок Канади

Чергова Крайова Передз'їздова Конференція складових організацій СУС відбулась в днях 26 і 27 квітня в приміщенні Інституту ім. Св. Івана в Едмонтоні. Програма Конференції складалась із звітів крайових управ з проробленої праці від останнього Крайового З'їзду в Саскатуні в 1983 році. Звітували: голова Союзу Українок Канади — Анна Холод, голова СУС — Андрій Мельничук, голова ТУС — прот. Михайло Крищук і провідник СУМК — Дем'ян Гоголь.

Теми, що були обговорено на Конференції у формі доповідів та дискусій: „Село" з рамени СУМК — Богдан Зайців, директор літнього табору молоді в 1984 році.

„До питань зміцнення діяльности української православної спільноти" — проф. д-р Петро Кондра. „Наступний Всеканадський З'їзд СУС" — голова СУС — Андрій Мельничук; „1000-ліття хрещення України" — прот. д-р Григорій Удод, голова президії Консисторії УГПЦ; „Комітет розвитку українського суспільства" — д-р Д. Ціпивник. Між іншим, були порушені питання преси, зокрема „Українського Голосу", як трибуни СУС.

На цій Конференції Союзу Українок Канади був повністю зарепрезентований. Провінційні Екзекутиви заступали їхні голови — Східня Канада — голова Є. Даркович, Манітобу — Соня Бейзик, Альберту — Іванна Дженіс, Британську Колюмбію — Олена Дзюбенко. Деякі віддалені відділи як Торонто, Гамільтон, Ванкувер та інші, вислали своїх провідниць для конечности доброї комунікації та належної співпраці. Голова Союзу Українок Канади заступала Централю. Участь в нарадах брали провідні місцеві членки Союзу Українок. Пресу заступала ред. „Променя" — Н. Когуська.

Хоч Союз Українок Канади не мав окремої припорученої теми на спільній конференції як організація, то його представниці брали участь у дискусіях. Крім того, Союз Українок Канади відбув у міжчасі три окремі наради.

Звідомлення з праці Союзу Українок Канади склала на спільній сесії голова Анна Холод, повідомивши про закінчення друку чотирьох — раніше заплянованих видань, а саме: „Нариси з історії української культури" у трьох томах та „Свята Православної Церкви", яку вже вислано відділам. Обидва видання двомовні для освітньої праці членства по відділах. Проведено певну частину праці у проєктах організації на 1000-ліття хрещення України. Зроблено заходи сформувати світовий центр православних українок на час святкувань 1000-ліття в 1988 році. Зорганізовано допомогову акцію для потребуючих українців в країнах Бразилії, Аргентини і Ураґваю у формі посилок одежі, харчів та грошевої допомоги та повідомила про заплановані святкування 100-річчя жіночого руху.

Окремі наради Союзу Українок Канади відбулися у п'ятницю по обіді в бібліотеці Інституту Св. Івана. Важним було те, що тут були присутні всі членки уступившої центральної управи Союзу. Нарадами керувала голова Союзу, Анна Холод. Насамперед обговорено в деталях проєкти 100-річчя святкування жіночого руху. Рішено видати портрет Кобринської в часі святкувань і для відділів взагалі. Централя в Саскатуні у спільці з Едмонтоном докінчує проєкт „Історія жіночого руху в образках", що буде в кількох екземплярах для ширшого користування почерез провінційні екзекутиви. Обговорено рисунок обкладинки книжки „Нариси з історії української культури". Редакторка Н. Когуська повідомила про стан друку історії Союзу Українок Канади. Праця над історією закінчена за винятком частини про музей Союзу, що його цими днями має доручити авторка історії, Марія Ткачук, (вже доручила). Тепер буде деяка затримка з друком у Видавництві „Тризуб", де почала набиратися велика історія Української Православної Церкви в Канаді.

Другі наради Союзу Українок відбулися в суботу після загальної сесії по вечері, на яких голова Союзу — Анна Холод повідомила обширніше про проєкти Союзу Українок Канади на 1000-ліття хрещення України. Заплановано видання релігійних пісень для дітей з нотами, допомога Союзу Українок у виданнях для недільної школи, а найновіший проєкт, ухвалений на спільних нарадах з управою музею Союзу Українок в Саскатуні в лютому — це вишивані шовкові митрополичі ризи з старовинною за княжих часів вишивкою. Цю справу в деталях зреферувала Меланія Буряник.

Треті з ряду наради Союзу Українок відбулися в неділю по обіді в бібліотеці Інституту присвячені проєктові, чи властиво, курсові тканння в Бенфі. Цією справою займається референтка народного мистецтва Союзу, Дарія Янда.

У висліді загальних нарад і загальних дискусій, Конференція одобрила проєкт і програму „Села", так як і попередніми роками.

Наради додали, що крім „села", треба подбати, щоб молодь масово прибула і на літні курси до інститутів та Колегії Св. Андрея, що дуже добре заповідається в цьому році.

Всеканадський з'їзд Союзу Українців Самостійників відбудеться у Вінніпезі в місяці липні після 17 Собору Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

До питань доповіді „Зміцнення православної спільноти" хоч і відбулась обширна дискусія, трудно було в тому розібратись, хто саме є та „православна спільнота", хто кому й як має допомагати, і хто що має робити, тому рішено покликати комітет з представників церковних і громадських організацій, щоб розв'язати цей гордієвий вузол.

Д-р Ціпівник вияснив справу „Комітету розвитку українського суспільства" та його праці під цю пору.

Між іншими справами була також ширша дискусія про нашу пресу, а зокрема про „Український Голос", як трибуну Союзу Українців Самостійників та її потреби.

(Н.К.)

„ДОСЛІДЖЕННЯ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ" ПОЯВИЛАСЯ КНИГА ЄВГЕНА КРАМАРА

У видавництві „Смолоскип" ім. В. Симоненка появилася збірка статтей відомого в Україні юриста й історика Євгена Крамара „Дослідження з історії України". Книга має 187 сторінок, її упорядкував Петро Якуб'як і вона коштує 7.50 дол. До збірки увійшли такі статті Є. Крамара: „Живий хозарський слід на Україні", „Гагаузький етюд", „Цигани", „Чому князь Всеслав полоцький гасав вовком?", „З допомогою тотемічного ключа", „Повість временних літ" (рецензія на переклад і обробку В. Близнеця), „Дещо з генеалогії «козак»", „Справа Кочубея й Іскри", „Славетна українка в султанському дворі" (про Роксоляну), „Маловідомий епізод з життя і творчості Івана Франка" (про знайомства І. Франка з сіоністським діячем Т. Герцелем). До збірки упорядник додав іменний покажчик, який охоплює понад 500 імен.

У передмові до цієї збірки пишеться: „З опублікованих статтей читач побачить, як Євген Крамар робить мітологічні, мовні, археологічні і літературазнавчі „розкопки" і як формою свого викладу він може зацікавити не лише колегу-дослідника, але й звичайного читача".

„Автор цих статтей, як історик, для закордонного українця майже невідомий. Зате його праці опубліковані в Україні, Польщі, Югославії, Болгарії, чим він здобув собі визнання, як спеціяліст і знавець невідомих або маловідомих епізодів у нашій історії. Цілий ряд історичних досліджень і гіпотез він оспорює або й заперечує і на підставі своїх досліджень, широкого знання, намагається кинути світло на ту чи інші історичну подію, яка дуже часто залишалася поза увагою наших вчених".

Кілька слів про автора. Євген Крамар народився 18 лютого 1933 року в селі Приозерному (кол. Псари) Івано-Франківської області. В часі „культу особи" був переслідуваний і працював на лісозаготівлях в Томській області. Згодом, у 1956 році з відзначенням закінчив юридичний факультет Львівського університету. Працював слідчим прокуратури Флорештського району на Молдавії. Згодом працював адвокатом в Одеській області. У 1967 році переїхав на Волинь, де працював адвокатом у Горохові до 1972 року. Був членом Волинської колегії адвокатів. Від 1972 року майже безперервно був переслідуваний. Перебував в ув'язненні і на примусовій психіятричній експертизі. Якраз у 1981 році, коли він відбував одноріччий термін ув'язнення, в Болгарії появилася його стаття „Про зв'язки між східнім і південним слов'янським плем'ям „Сівери" у великому 8-томному збірнику про зв'язки Болгарії з народами Радянського Союзу, який появився з нагоди 1,300-річчя болгарської державн. У збірнику крім статті Є. Крамара є ще статті шести радянських славістів й істориків та стаття члена ЦК КПБ Цола Брагойчева. Є. Крамар знає крім мови російської, — польську, молдавську (румунську), ,німецьку і болгарську, що уможливило йому користування різними першоджерельними матеріялами.

Княжий дар з нагоди 100-ліття жіночого руху

„З нагоди 100-ліття жіночого руку висилаю 1,000.00 долярів на журнал „Промінь" у пам'ять моєї дорогої Мами Параскевії Романюк, а також у пам'ять всіх тих, що працювали на народному полі, в відійшли у вічність, а всім живим, які щиру працюють на народному полі, хай буде щира подяка".

Єлена Коваль

Це скромні слова української читачки журнала, членки Союзу Українок Канади, пані Єлени Коваль, яка вітає 100-ліття жіночого руху, оцінюючи змагання українок за рівне право в громаді, в суспільстві і в рядах тих, що трудились на народній ниві включає свою дорогу і незабутню Маму Параскевію Романюк. Згадала відомих і невідомих і щиро дякує всім тим українкам, що тепер трудяться на народній ниві. Тим способом Єлена Коваль вклонилась тіням всіх тих, що раніше боролись за нашу кращу долю.

Коли Наталя Кобринська заснувала у 1884 році перше жіноче товариство у Станиславові, то її першим і найбільшим бажанням було піднести на вищий рівень українську жінку, виховати її на національно свідому патріотку, виховницю свого народу. Щоб це робити, вона вірила в потребу друкованого слова, у виховання працівниць пера. Це бажання вона проводила в життя і видала „Перший Вінок". Мріяла також про журнал для жінок.

Пані Єлена Коваль кладе дар на журнал „Промінь", бо він, це наче продовження „Першого Вінка" сповняє свою службу і тут, у вільному світі, далеко від рідної землі плекає віру в красу всього рідного і дорогого. Спасибі Вам, дорога Пані Коваль!

Кілька скромних рядків подаємо про життєві дороги пані Коваль. Вона приїхала до Канади 3-літньою дитиною з мамою Параскевією Романюк до батька в Монтреалі з села Малий Кучерів на Буковині. Виростала на фармі в Саскачевані в околиці Шіго. Вчащала до піонерської школи восені і навесні, бо зимою школа була замкнена. До школи ходила пішки три милі в один і три в другий бік.

На 15 році життя одружилася з молодим вдівцем Михайлом Ковалем та зайнялась опікою і вихованням чотирьох дітей — найстаршій дитині було п'ять років, а найменшій рік і пів. Була доброю мамою, хоч і не рідною, доброю дружиною та пильною господинею, помагала чоловікові у господарстві. Дітей навчала віри в Бога, любити все своє рідне. Шанувала науку, до якої не мала великого доступу, зате всі діти покінчили вищі школи і пішли на своє.

Пані Коваль включилася в громадську працю в жіночому товаристві, відділі Союзу Українок Канади в Айтуні, де довший час була головою, де всі там трудились і для рідної церкви. Чоловік її Михайло тут також був провідним членом у громаді та старшим братом у церкві. Працювали обидвоє з посвятою. З часом попрощали Саскачеван та й якийсь час проживали у Вернон, Б. К. Там також працювали при місцевій церковній громаді, а пані Єлена при жіночому товаристві.

В 1953 році переїхали вони на постійне до Келґарі в Альберті. Тут серед чудової природи, на порозі славного Бенфу і серед своєї української громади знову обидвоє включилися у народню працю.

Найбільшим, мабуть, тяжким першим горем для пані Коваль була смерть чоловіка, який упокоївся в 1977 році.. Обидвоє вони були українськими патріотами, любили Україну, рідну церкву, не одну добру українську справу підперли своїми плечами, складали щирі пожертви зі своїх скромних заощаджень.

Пані Коваль живе в Келґарі, є членкою відділу ім. Ольги Басарабової, є референткою журнала „Промінь" і вже не раз допомагала йому в різний час. Тому хай цих кілька скромних рядків будуть висловом нашої подяки.

(нк)

ORDEAL OF OKSANA MESHKO CONTINUES

A Chronicle of an Unsuccessful Attempt to Visit Meshko

Smoloskyp obtained a letter, written in Moscow on September 20, 1982, by Elena to Marina (no further identification was possible), describing an unsuccessful attempt to visit Oksana Meshko, in Ayan, Khabarovskiy Kray, where she is serving her five-year term of internal exile.

Reprinted and condensed by permission of Smoloskyp Inc.

Dear Marina, I intended to visit Oksana Meshko on my way from Magadan. Ayan is found on the shores of the Sea of Okhotsk, about 800 km. south of Magadan. I planned to get there by plane in about two hours.

I was informed at the airport that there are no flights from Magadan to Ayan but I could reach Ayan via Nikolayevsk-on-Amur through Khabarovsk, Imagine! It is quite the same as going to Leningrad from Moscow through Murmansk or Odessa.

I went to the harbour to see if there were boats to Ayan, but there were none. I was ready to abandon the idea but I reread the letter from Oksana and decided to fight to the end.

Through overcrowded lines, long hours at the ticket counter and waiting at the airport, I finally reached Nikolayevsk-on-Amur. The weather was not suitable for flying. "People here sometimes wait for weeks for a flight to Ayan." I was warned.

I went to the river harbour; there were no passenger ships. But I learned there was a merchant ship which would leave the next day for Okhotsk through Ayan. I went to the harbourmaster and showed him the telegram from Oksana Meshko. According to rules, he cannot take passengers but in view of the circumstances, he might do it. In the late evening of the next day, I was finally on the ship's deck. I thought my ordeal was over; in fact it was only a beginning.

Ayan is in the border zone which means there is a system of permits, issued by the office of the local militia. In general, if you have an invitation from a resident of the border zone, that is sufficient. I had a telegram and two letters from Oksana inviting me to visit her, so I felt secure.

But, no. My adventures began while still on the ship. I did not know, at first, that a group of Ayan government officials, the head of the area KGB, the militia master, his staff and the prosecutor were all returning to Ayan by this boat.

The next day I was approached by a young man, blue-eyed with a simple face who wanted to know whom I was visiting in Ayan. I was silent. That evening, while I was in the navigator's cabin, the door suddenly opened, and the navigational officer entered, followed by a man with a characteristic well-fed figure. "I am the chief of the Ayan KGB; I see some face unknown to me; where are your permits? Nothing for me to do but show him the telegram from Oksana. His face turned red. "Meshko?" he exclaimed. "Be ready to pay ten rubles fine for the violation of the border rules and 30 rubles for the return trip."

I feigned complete ignorance and no understanding of what was going on. The next day some workers told me the Captain had been ordered not to let me land. We arrived at Ayan on September 1, late at night. I went upstairs to the exit. The KGB man blocked my way. At that moment, the blue-eyed man I had met before and another lanky fellow, grasped me from

both sides and pushed me back from the door. Soon the border guards arrived and cited me for violation of the border regulations.

"Why are you citing me for a violation when I am on the ship and not on the shore?" I asked. He prattled something like, because you wanted to violate, you did therefore violate.

The next morning I could see Ayan. It is a very small settlement, nestled among tall cliffs, appearing poor and unsightly. The landscape is monotonous and grey. It was raining continuously.

I attempted one more try. The captain was going ashore and I sat in the boat with him. As we reached the shore, I had no time to disembark. There suddenly appeared two militiamen, followed by five armed border guards, and several vehicles arrived behind them. They sat us into a car with the motor running for some 10 minutes. I began to insist; I wanted to speak to the chief of the border station; I wanted permission to fly from Ayan; I wanted reasonable grounds for rejection. All to no avail. I was returned to the ship.

I managed to pass a note to Oksana, hoping that she might somehow find her way to my ship. That evening the ship's crew returning from shore told me, "They didn't let your aunt on the ship." I was shocked. "Yes, they didn't let her. We let down a ladder for her and started to help her, but then they came runnig from all over the place screaming at us and took her off the third step of the ladder!"

Later that evening, a motor boat brought several people to the ship. One of the men took me aside and whispered "What should I carry to your grandmother?"

"A greeting," I said.

"Greeting?" he asked in disbelief. "How about documents?" "Do not be afraid, I am a trusted friend," he continued to whisper." "I'll pass on everything to her without damage. Give me everything you brought. Letters, documents, she will get everything."

It turned out that he was chairman of the Regional Executive Committee. "If you really want to help, I beg that Oksana Meshko be allowed to come over here to see me," I told him.

"No, nobody can grant such permission; she is a political deportee, a dangerous criminal against the state," he told me loudly in front of everybody." For the last time, what should I give her?"

"A greeting," I answered. He turned away.

I tried to pass a note to Oksana through the stevedores but my intuition failed me this time and she did not receive it.

Late at night, on the third of September, we sailed away to Okhotsk. I glanced for the last time at the lights of Ayan. They glimmerd red — like in a desert, so solitary.

In Okhotsk I was greeted as a long-expected guest. Two border guards came to my cabin, and took their stations, one on each side of the door. They were armed with rifles. The KGB agent who arrived with them, cited me with another violation of border zone regulations. I must be searched. I told him to search my rucksack and pocket book but he insisted I open them myself. While I was turning the pages of a book, a letter which I had written to Wanya and forgotten to mail from Nikolayevsk, fell out. The KGB agent picked it up and swiftly copied the address on it. I asked him again if it was a search. When he said it was not, I refused to show him anything more. At this, he said "You better come with us."

We proceeded under armed escort; one border guard with rifle before us, and a second behind us. We marched to the deck in front of the wonder-struck ship's crew. They sat me down in the hold of the patrol boat and took positions on each side of me. They did not have to warn me they would shoot if I tried to escape.

We arrived on shore, where I was put in a car with another Che-Ka agent, taken to some pier at the harbour and set free. The Che-Ka agent gave me directions to the airport, told me not to violate the border regulations, saluted and left. A few militia men appeared but they did not bother me. I boarded a boat and crossed the bay to the airport.

I stayed overnight with some geologist friends who were based there. In the morning I went to the post office to arrange a telephone call to Oksana Meshko, and then to the airport to get a ticket for the next day. As I was leaving, I was accosted by an unknown man. He ordered me to accompany him to the militia office. When we entered it, he identified himself as the Chief of the Militia Detachment and demanded my documents. I told him that I did not have my documents with me.

"Why are you in the border zone without documents? Why didn't you depart yesterday?

Do you take me for a fool? Do you play cat and mouse with me?"

"Cat and mouse? This is the first time I see you."

"No, you're playing cat and mouse with me for the second day!"

He wanted me to take him to the place where I stayed overnight. I led him in the opposite direction, which happened to be toward a military instalation. Then he accused me of making fun of him.

"Let us go back. I will put two guards on you. If you do not go, I'll put four of them. We'll comb the entire settlement. Here, I can do anything I want. I can jail you for three days for violating the border zone regulations. I can arrest you for violating passport rules. I'll fine you severely!"

Finally, I was rid of him. I cancelled my telephone call to Meshko and bought a ticket to Nikolayevsk. In Nikolayevsk, I was approached by a Chief of the Harbour who asked me if I had seen a girl with red hair because the KGB were looking for her. I told him the KGB were always looking for someone; they must be paid for something, and they must have something to write in their annual reports. The "chief" mumbled something and left. I arrived at Khavarovsk without any adventures and, in due course, departed for Moscow.

Consider for a moment all the healthy, mature, physically strong people in the territory from Nikolayevsk-on-Amur to Okhotsk in the past week — how were they occupied? And what do they do on other days, when they do not have as important a subject for work as an especially dangerous lawbreaker like me?

I phoned Oksana Meshko from Moscow. "That is all right, Oksano. We somehow will visit you next year." At this she only replied with an ironic: "Do you really believe that I will survive the entire year?"

Condensed by *Helen Raycheba*
Regional Urgent Action Coordinator,
Edmonton

ESSAY CONTEST FOR HIGH SCHOOL STUDENTS

The Ukrainian Professional and Business Club of Edmonton is sponsoring, for the second consecutive year, a contest open to all high school students in Alberta. On the basis of last year's success, the competition is considered to be worthwhile in that it encourages Alberta students to explore and research topics related to Ukrainian social, political and cultural life and, in general, develop an interest in Ukrainian studies.

For this contest students in grade 10, 11 or 12 may submit a work, written or non-written format (i.e., audio-visual) on a subject related to Ukrainians of significance. The treatment of the topic may be biographical, documentary, historical or cultural and may take any format — written or audio-visual such as an essay, tape-recording, film-strip, slides, photographic display, etc. *Suggested* topics are as follows:

"Ukrainians in Canada"
"Ukrainians Abroad"
"Ukrainians of Renown"
"Famous Ukrainians in Sports, Science, Politics, Culture, etc."
"A Ukrainian Who Has Played an important Role in My Life"
"My Favourite Ukrainian"
Special Topic: "The First Ukrainian Settlers in Alberta"

The contest is open to any Alberta high school student. It is not essential that he or she be enrolled in a Ukrainian language course. The submissions may be in Ukrainian or English, and in the case of essays, must have a minimum length 1000 words. The submissions will be judged on their originality, composition and form, accuracy and depth or research and documentation, and overall educational value. Three awards are offered:

1st Prize — $500.00
2nd Prize — $250.00
3rd Prize — $150.00

The closing date for submission is July 31, 1984. Entries are to be submitted to:

Dr. Elaine Verchomin Harasymiw,
Contest Coordinator
4616 — 148 Street, Edmonton, Alberta
T6H 5N5

Entries will become the property of the Club, which reserves the right to print or publish the winning entries. The winners will be announced at the annual President's Ball, (fall 1984) at which time the awards will be made.

ПРОДАЖ КНИЖКИ ПЕРЕД ДРУКОМ

Централя Союзу Українок Канади проголошує продаж історії організації **„Півстоліття на громадській ниві"** перед її появою з друку по ціні 10.00 долярів за примірник.

Даємо нагоду кожній членці набути її по дуже мінімальній ціні. Книжка друкується двомовно, в перекладі з української на англійську.

Ця історія Союзу Українок Канади матиме від 700 до 800 сторінок друку. У зміст її включено загальну історію організації. Провінційні Екзекутиви, відділи, історія Музею і багато ілюстрацій.

З різних причин, а особливо фінансових друк книжки затримався, а Ваша передплата допоможе нам її скорше видати.

Ви можете замовляти гуртом для членок у відділі, а так само й індивідуально.

Просимо звернути увагу, що цей продаж книжки перед її появою дійсний лише на три місяці — **липень, серпень і вересень** — до місяця жовтня. Пізніше ціна буде вища.

Всі замовлення разом з грішми просимо висилати прямо до Централі Союзу Українок Канади в Саскатуні.

При замовленні подавайте точну адресу. Коли це гуртове замовлення від відділу, то все одно долучіть список імен членок, які замовили книжку, щоб Централя мала рекорд.

Замовлення разом з грішми посилайте на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION
OF CANADA
612 — 24th Street East,
SASKATOON, SASKATCHEWAN
S7K 0L1

З НАГОДИ ЮВІЛЕЮ БАТЬКІВ

З нагоди 45-літнього ювілею наших батьків Олі і Николи Гавришів засилаємо побажаннями дня них щастя, здоров'я, добробуту і многих літ життя серед рідних і друзів, засилаємо 50.00 долярів на журнал „Промінь" якого вони високо цінять.

Дочка **Надя Мекдоналд** з родиною
Келґари, Альберта

ПОДЯКА

Цією дорогою складаю якнайщирішу подяку всім тим, що мене відвідували у лікарні, як також всім, що присилали картки з побажаннями виздоровлення, за різні квіти і овочі. Дякую всім тим, що в телефонічній розмові бажали кріпкого здоров'я і скорого виздоровлення.

Дякую всім, мої дорогі Друзі і хай Всевишній Господь винагородить Вас всіма благами.

З християнською любов'ю

Марія Гарбус, Саскатун

ВІД РЕДАКЦІЇ „ПРОМІНЬ"

Прилучуємось до всіх тих вітань і побажань дорогій пані Марії Гарбус, довголітній референтці „Променя" в Саскатуні. Бажаємо їй міцного здоров'я.

ЛИСТ ПОДЯКИ

Членкам відділу ім. Лесі Українки в Овкбирн, Ман. складаю щиру подяку, що не забули приїхати до мене до Брендону, за сто миль, щоб привітати та побажати мені, довголітній членці Союзу Українок Канади щастя, здоров'я і многих літ.

Сердечно дякую Вам всім за признання, побажання і щедрі подарунки.

Особи, що зробили мені таку приємну несподіванку та виявили мені слово приязні, це Ґеня Матієшин, голова, Анна Друль, касирка, Марґарета Маційовська, фін. секретарка.

Параскевія Матвійчук, Брендон

НАШИМ ДІТЯМ

Володимир Ладижець

ЯЛИЦІ

Ой заслухались ялиці,
Втихли навіть потічки,
Бо в травиці, у яриці,
Дзвінко вдарили в смички
Перші коники-музики,
Загули в аси джмелі..
Ех, шкода, що черевики
У ялиць аж у землі!
Бо взялися б дружно в боки,
Закружляли б у танку...
Та не ступлять ні на піть кроку
Під цю пісню гомінку.
Поспитайте у синиці,
Що літає понад бір,
Чом не тішаться ялиці
Сонцю ранньому з-за гір.
Ген спішить воно, бо чує
Перебір весняних струн...
За ялиць йому станцює
Нині зайчик-веселун!

КАЗКА ПРО ПІВНИКА І МИШУ

Жили — були півник і миша. Раз вони зрубали сосну кріслату, збудували нову хату, та таку гарну, чепурну і зажили у двох безжурно. Ну й не довго було тої згоди. Півник зраня біля загороди як запіє:

„Вже пора вставати — и, и!, — а миша хоче спати.

Півник ось снідання варить, а миша спить.

Надокучила півникові з мишою жити, став він її просити:

„Мишечко-сусідко! глянь на нашу хатку. Під моїм віконцем я скопав грядку, горох засадив, східці помив, білизну поправ, стіни підмазав — ось тобі тіточко березова мітлочка, прибери, підмети!"

„Я не година, зробити" — каже миша.

І полив одного дня зливний дощ до димаря. Вітер дах надірвав, хатку знищив, попсував. Плаче півник, аж заводить.

Миша каже: „А не шкодить. Сонечко припече, рясний дощик утече".

Поліз півник на дах, направляє: трах-трах, залатав, підмазав, знов димар новенький став.

Дивуються добрі люди, як у півня чисто всюди, як блистять малі віконця проти сонця.

Щоб було достатньо жити, півник став зерно сушити, жито, кукурудзу, гречку, всього того потрошечку, щоб зимою і весною не журитися бідою...

А у липні — у дворі, з плісню житні сухарі... Бруд припав усе довкола, а комора справді гола...

От якось в суботу вечером, півник дров наклав на плечі, палить в печі, розчиняє, бублики пекти саджає..

А мишечка стогне; „Душно! розкрий вікна!"

„Це не слушно, каже півник, підожди, дріжджам треба підрости.

Але миша непослухала, крізь вікно вже вітер дмуха, та такий страшний вітрище в хату свище.

А вогонь тому рад, загорівся дров ряд, двері ,одвірки і дах. Кличе миша: „Гей горить"! Півник бігає, гасить, але де, біда не спить...

Згорів домик у ночі... і згоріли колачі...

Казочці тут не кінець, бо наш півник молодець.

Зрубав сосну кріслату, збудував нову хату, та таку гарну, чепурну і зажив в ній безжурно.

А миша лінива, випорпала дірку в глині і сидить там до нині...

Іванна Савицька.

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

СВЯТО ЧЛЕНСТВА Й ВІДЗНАЧЕННЯ ЧЛЕНОК
з присвятою 100-річчю жіночого руху

Заходом відділу ім. Олени Пчілки в Йорктоні, Саск. відбулося 19-го лютого 1984 р. в українській православній авдиторії Свято Членства й Відзначення Членок: почесних, за постійну приналежність 50 літ і 25 літ та офіційне прийняття нововписаних. Культ-освітний комітет вислав запрошення до сусідніх відділів Союзу на це Свято, щоб членки інших околиць мали нагоду вислухати достойну гостю, пані Наталю Когуську, нашу доповідачку того дня.

О годині другій по обіді, гарне число членів громади й гостей прибуло до авдиторії, яка була по святочному прикрашена. Членки членського комітету — Вікторія Цибульська й Надія Мігайчук доглядали реєстрацію гостей. При кінці програми вони перевели розіграву на передплату „Променя" на один рік.

При головному столі, на почесному місці, засіли слідуючі особи: Отець і добр. Гнатіви, Анна Кучерява, голова місцевого відділу, Катерина Волощук, голова Провінційної Екзекутиви Союзу, пані Наталя Когуська, редакторка „Променя"; п. Юрій Станицький, голова церковної громади; п. Юрій Скварчук, голова Т.У.С.; почесні членки п. Анна Денисик і п. Параскевія Гарвій, за 50 літ приналежности п. Оксана Стінка й п. Фрозіна Білокрила; за 25 літ приналежности Леся Ткачук, Марія Прокопчук, Софія Николаїв, Леся Джарман і Славка Скварчук. Нововписані: Марія Ойстрик, Марія Галіревич, Єлена Ґаврилюк, Роїна Слейгил, Орися Козак, Василина Мельниченко, Ольга Руснак, Каруся Сарафиншин, Ефторія Гринюк, Ширлі Малиш.

Членки культосвітнього комітету, п. Наталя Гишка керувала програмою, яку почато відспіванням гимну „За нами, сестри". Голова відділу, п. Анна Кучерява привітала всіх присутніх, а особливо щиро-сердечно привітала гостю пані Наталю Когуську й всіх членок Саскачеванської Провінційної Екзекутиви, які були присутні з Канори, Мазепи, Бюкенану і Йорктону. Як вияв пошани, пані Кучерява вручила китицю живих квітів

З свята членства відділу ім. Олени Пчілки в Йорктоні 19 лютого 1984. Нововписані члени перший ряд зліва направо: Ольга Руснак, Марія Ойстрик, Марія Галіревич, Роїна Слейгир; другий ряд: Ефторія Гринюк, Єлена Ґаврилюк, Каруся Сарафиншин, Орися Козак, Ширлі Малиш.

для голови Пров. Екзекутиви, п. Катерині Волощук. Перша й друга заступниці голови нашого відділу п. Василка Друшка й Вирджінія Вирищук, мали приємність пришпилювати корсажі для всіх заслужених членок.

Всеч. о. Петро Гнатів, парох громади, щиро привітав всіх присутніх а зокрема вітав нашу дорогу гостю, п. Наталю Когуську. Він висловив найкращі побажання для жіноцтва, щоб дальше Господь благословляв їхню працю на добро Св. Української Православної Церкви й Українського Народу.

Від церковної громади привіт зложив пан Юрій Станицький. Він подякував жінкам за співпрацю й побажав добрих успіхів на будуче.

Пані В. Цибульська й п. Н. Мігайчук почерзі, представляли нові членки й читали короткі їхні дані, а пані Кучерява вручала кожній „Смолоскип" який є відзнакою приналежности до С.У.К. Приречення нововписаних членок та пояснення „Смолоскипу" перевела п. Наталя Гишка.

В імени нових членок, п. Роїна Слейгил, гарно подякувала за це офіційне прийняття й сказала, що членки будуть старатися працювати на користь Союзу Українок Канади. Про заслуги й діяльність вищезгаданих заслужених членок, прочитала П. Семенюк, а пані Катерина Волощук поздоровляючи їх вручала їм грамоти.

Добр. Марія Гнатів мала милий обов'язок представити нашу доповідачку, пані Наталю Когуську та попросити її до промови.

Тема, доповіді пані Когуської, була „100-річчя Жіночого Руху". Поділившись з нами своїми теплими враженнями, пані Когуська розповіла історію про українських жінок, про яких ми завжди повинні пам'ятати й жити за їхніми вказівками, бо завдяки їхній боротьбі за кращі права, ми сьогодні стоїмо на вищому рівні.

Добр. М. Гнатів належно і вміло подякувала пані Когуській за її обширну доповідь а всі присутні, встали з місць та гучними оплесками виявили свою вдячність.

Референтка „Променя", пані Анна Ефтода, приготовила виставу журнала від початку його існування до сьогодні. Вона також очолює соціяльний комітет при нашому відділі й дуже старанно подбала, щоб гарно угостити учасників цього свята, смачною перекускою.

Молитвою, яку провів о. Гнатів і відспіванням пісні „Де згода в родині" закінчено програму.

З нагоди цього Свята, ми членки відділу О. Пчілки жертвуєго $100.00 на журнал „Промінь". Редакційній колегії бажаємо здорових успіхів в корисній праці.

П. Семенюк

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ В МОНТРЕАЛІ

У неділю дня 4-го березня 1984 р., відділ ім. Л. Українки при церкві св. Покрови в Монтреалі, влаштував літературно-мистецький вечір, присвячений пам'яті поетеси Лесі Українки.

Вечір відкрила голова відділу пані В. Вусата, коротким словом та 1 хвилинною мовчанкою, схиливши голови відділи поклін пам'яті відійшовших, не тільки членок, а також українським жінкам - гіероїням, які віддали своє життя за кращу доля українського народу.

Програмою уміло керувала панна Катруся Мирошниченко, бувша учениця-відмінниця Р.Ш. при церкві св. Покрови. Змістовну доповідь на тему: „Спогади і молодість Лесі" та її похорон", зачитала пані Оля Гуменюк за що публіка нагородила оплесками.

А далі, гарно пописалися, наші наймолодші учасники, які так чудово, своїми дитячими дзвінкими голосами з блиском в очах, розказували віршики: Тамара і Наталка Ромас та Лара і Михайло Цвіткови.

Слідувала група учениць Р. Ш. вищих кляс, які з мистецьким хистом читали складніші вірші з поезії Л. Українки, а саме: Лариса Бавзелюк — „Сосна", Таня Мельник — „Надія", Катя Аксюк — „На роковини", пані Ніна Ромас — „Забуті слова" та Оля Коваль — „На дочасну труну" автора Прохора Коваленка. Усі чудово володіють українською мовою і є добрими декляматорами. Честь і хвала батькам та бабусям за їхні впливи.

Серед цього гурту молоді є багато любителів музики, які взяли участь, а саме — Андрій Нечай: гра на акордеоні „Думи мої, думи", „Взяв би я бандуру", „Реве та стогне Дніпр широкий" Т. Шевченка. Метро Мельник, ще малоліток — гра на скрипці „Гавотте" Баха. Наталія Нечай — гра на фортепіяно „Сонатіна" Моцарта. Малоліток Лара Цвіткова — гра на фортепіяно „Вийди, вийди сонечко", „Стоїть явір над водою", „Ходить сон коло вінкон" та „Мінюет" — Баха.

Кольоритним пописом був виступ Школи бандуристів з Ляшін у складі: Олександра Кіцака, Христини Козак, Жені Кульчицької, Лариси та Оксани Бавзалюк і Тараса Куліша під керівництвом д-ра Євгена Якиміва, які виконали ряд пісень якто: „Вітер віє", „Думи мої, думи" та „Запоріжський марш".

Серед глядачів були присутні добродійка Лідія та о. Юрій Бригідир, який висловив коротке слово подяки та закликав брати приклад з поетеси Лесі у її любові та відданості своїй Україні.

На заключення подяку склала голова відділу пані В. Вусата: господиням за смачну перекуску, учасникам імпрези і їх родичам, гостям та організаторам цього культурно-мистецького вечора, паням Олі Гуменюк та Надії Грицині.

Закінчилось Свято загальним співом національного гимну „Ще не вмерла Україна".

Н. Грицина

З НАГОДИ 75-ЛІТТЯ АННИ ЮРЧАК
Едмонтон

Пані Анна Юрчак запросила своїх синів та невісток, як і ближчу родину, брат приїхав з Англії та своїх близьких приятельок на смачну вечерю до Інституту Св. Івана, щоб разом з нею відсвяткували день уродин з нагоди її 75-ліття.

Анна народилася 3 лютого 1909 року в околиці пошти Гунька. Василь Гунька, дідо Анни був з перших поселенців у тій околиці, тому надали ім'я тій околиці Гунька, тепер Ендрю, Альберта.

На фармах молода Анна виростала, ходила до школи і допомагала батькам на фармі. Анна любила бути з молодими дівчатами і хлопцями, навчалася народних українських танців і співу.

В 1929 році Анна одружилася з молодим учителем Іваном Юрчаком і молоде подружжя замешкало в домах при школах, де Іванові приходилось учителювати. Учні школи, в яких Іван вчив брали участь в українських концертах, бо Іван дуже любив спів.

П-во Юрчаки виховали трьох синів — Володимира, Євгена і Михайла і всі закінчили університетські студії. У 50-тих роках родина Юрчаків переїхала до Едмонтону і тут відкрили власне підприємство — крамницю біжутерійних товарів (ювелірні вироби).

Чоловік пані Юрчак, Іван раптово помер на серцеву недугу й вона залишилась вдовою. Анна Юрчак працює у відділі Союзу Українок при Катедрі Св. Івана поверх двадцять років, допомагає при чаях та час від часу допомагає в добродійному комітеті.

Приятельки побажали пані Юрчак кріпкого здоров'я з нагоди дня уродин та дарують їй з цієї нагоди журнал „Промінь" та пожертви на журнал „Промінь" в сумі $22.00.

Приятельки — Лусі Феняк, Емма Верхомин, Анна Томнюк, Софія Гриник, Марія Лазарук, п-во Г. Особи, Д. Корпан, Рахиля Скакун, Зіна Скакун, Варвара Шандро.

Марія Лазарук

МАЛАНКА В СМОКІ ЛЕЙК

Дня 14 січня, церковна громада, Союз Українок Канади, та громада Народного Дому, улаштували гарний вечерок — Маланку і танеці.

Заля була переповнена членами і гостями. Столи були дуже гарно прикрашені, головний стіл був накритий вишиваним обрусом-настільником, на столі квіти, сніп-дідух зав'язаний гарним українським рушником, калач і свічки.

Вечерок почався вечерею, опісля слідував танець, а в десятій годині всі радо вітали Маланку калачами та сіллю, а хор співав пісні — маланкував підчас входу Маланки в залю. Дієві особи: три царі з звіздами, два жандарми, Маланка, Василик, молодиця, Дід і Баба, цигани, коза і жид. Кожний артист відограв свою ролю дуже успішно.

Прихід з вечерка призначений для викінчення Народного Дому.

Марія Антонюк

ВІДЗНАЧЕННЯ ЗАСЛУЖЕНИХ ЧЛЕНОК
Вінніпеґ, Ман.

Заходом комітету членства при відділі Союзу Українок Канади ім. Лесі Українки в Вінніпезі відбулось в неділю, 4 березня 1984 р. в катедральній авдиторії врочисте Свято Членства і відзначення заслужених членок.

Після відправи св. Літургії — настоятелем Катедри, о. М. Равлюком, присутні дійшли до удекорованої авдиторії. Тут на відкритій сцені приміщено символ Союзу Українок — смолоскип з відповідним написом свята, українська вишивка і квіти по столах. Отець Равлюк провів молитву а Владика Василій поблагословив їжу.

Після перекуски, голова відділу Павліна Ігнаш, відкриваючи імпрезу, склала привіт і пояснила значення свята. Слідувала хвилина мовчанки за упокоєних членок Союзу. Програмою керувала голова комітету членства, Ольга Ковальчук.

Провінційна голова, Соня Бейзик, у своїм слові склала признання заслуження членкам, та заохочувала все наше жіноцтво нести з гордістю смолоскип символ нашої організації.

Врочисте відзначення членок було приємно зворушливе. Вдекоровані гарними корсажами, кожна членка була особисто представлена, вичислюючи її заслуги та вручуючи грамоти. Членки за 50-літнє відзначення: добр. Марія Керніцька, Марія Совсун-Прокіпчук, Ольга Долинчук і Марія Юрків. Про заслуги членок переповідала Домка Терновецька, а грамоти вручувала Соня Бейзик. Членки за 25-літнє відзначення: Марця Івашко, Марія Соломон, Докія Черевик, Анна Слижук, Марія Карасевич, Гафія Соколюк і добр. Марія Кравченко. Інформації про їхні заслуги подали Надія Шаварська і Соня Мельник; а грамоти вручила Павліна Ігнаш. Присутні гучними оплесками підкреслили важливість відзначення та відспівали їм „На многі літа".

Ольга Ферре представила нововписаних і переходових членок: Рузьку Білокрилу, Дарусю Михалюк, добр. Галю Позняк, Шерил Овендеґ, Лесю Мендрес, Василину Паламар і Леону Гладюк, а Леона Радчук та Соня Мельник вручили їм статут і квітку маку.

Вшановані членки за 50-літню працю, зліва направо: добр. Марія Керніцька, Марія Совсун-Прокіпчук, Ольга Долинчук, Марія Юрків.

Вшановані членки за 25-літню працю, зліва направо: Марія Соломон, Марія Карасевич, Анна Слижук, Докія Черевик, Агафія Соколюк. Бракує на знимці: Марці Івашко і добр. Марії Кравченко.

На спеціяльне признання заслужили ті членки, що не оминули жадних зборів відділу в минулім році: Домка Кристанович, Надія Шаварська, Єлисавета Курик і Орися Буґера, одержавши червону квітку маку разо міз оплесками від присутніх.

Доповідачкою імпрези була кореспонденційна секретарка відділу добр. Марія Керніцька. В своїм слові вона між іншим потвердила шану відзначеним членкам, коротко застановилась над надходячими історичними подіями, як 100-річчя українського жіночого руху й 1000-ліття хрещення України. Більше уваги присвятила Союзові Українок з'ясовує цілі організації, які вказують напрям нашої праці, як: поширенням освіти спеціяльно серед жіноцтва, збереження і продовження релігійно-культурно-народних традицій і плекання свого народного мистецтва, бо воно віддзеркалює традиції нашого народу; дальше заохочувала до читання української преси і літератури; просила бути активними і виорозумілими супроти Союзу та завжди гордитись приналежністю до цієї могутньої організації. Гостю представила Галина Коваль, а подяку склала Надія Шаварська.

В програму входили розвагові точки: молодечий хор при Катедрі під

диригентурою Василя Соломона відспівав дві пісні: „Молитва" і „Достойно"; а Галя Кравчук і Мішел Ковальчук відспівали „Ой ти березо", „Іванку ти Іванку".

Кінцеве слово подяки висловила Надія Шаварська всім виконавцям програми, гостинному комітетові, а особливо членкам комітету членства: Олі Ковальчук, Олі Ферре, Каролі Ковальчук і Соні Мельник за примірно приготовлену програму свята.

Імпрезу закрито молитвою.

Є. Білич

ВШАНОВАННЯ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Вернон, Б. К.

Заходом відділу Союзу Українок ім. Св. Княгині Ольги в Вернон, відбулася коротенька програма в неділю 4-го березня 1984 р.

Вшанування Лесі Українки почалося після Служби Божої, коли відбулася панахида за спокій душі славної поетеси, яку відправив настоятель громади, Всеч. о. П. Боднар. Членки відділу тримали свічки.

Зараз по панахиді всі зійшлися на долину до залі під церквою, де чекала для них смачна перекуска, яку приготовили членки. По перекусці, о 1-шій год. приступили до програми, яку перепроваджувала членка пані Софія Князь.

Голова відділу, пані Василина Кучер, у своїм вступнім слові привітала всіх, що прийшли і пояснила значення цього свята. Далі слідував спів дітей рідної і недільної школи „Отче наш". Диригувала добр. С. Боднар. Жіночий хор відспівав пісню „Вечірня година" (слова Лесі Українки), пан Павло Малиш диригував хором.

Діти рідної школи відспівали три пісні: „Квочка і курчата", „Дзвіночок" і „Молитва". Пані Іванна Панчук диригувала, а пані Доротея Панчук приграваля на мандоліні. Пісню „Учітеся" — відспівав учень рідної і недільної школи Ельмер Вахняк, яку прекрасно виконав. Пані Доротея Панчук приграваля йому на мандоліні.

Реферат — „Життя і творчість Лесі Українки" прочитала пані Іранна Неконечна. Жіночий хор відспівав ще одну пісню „Колискова" (слова Лесі Українки). П. Малиш диригував.

На закінчення всеч. о. П. Боднар висловив подяку всім тим, що взяли участь у програмі і всім, що прийшли це свято звеличати.

Із збірки свята відділ призначив $50.00 на пресовий фонд журнала „Промінь".

Н. Микитюк,
референтка „Променя"

З НАГОДИ 60-ЛІТТЯ
Монтреал

В неділю, 22 січня ц. р., після Служби Божої відбувся Молебень за здоров'я Галини Луківни, дружини Василя Романюка. Після Молебня о. Юрій відповідними теплими словами привітав ювілятку. Церковний хор під управою І. Козачка проспівав їй та родині многоліття.

Відбулось прийняття при великій кількости гостей. Програму свята відкрила голова відділу ім. Лесі Українки Віра Вусата. Молитву проспівали всі присутні, а їжу поблагословив о. Юрій.

Тепло привітав ювілятку від гостей В. Сойко, а дарунок вручила їй Галина Мирошниченко, заступниця жіночого товариства, піднесено тост, а за ним слідувало „На многії літа".

Слово про ювілятку Галину Романюк виголосив проф. А. Степовий, подаючи силюетку життя з різних періодів: у час колективізації, коли знищено її батьків господарку як заможного і коли частину родини вивезено на Сибір, а частина втекла в широкі простори... Припадок, що Галина, мала дівчинка втекла до Криму до своїх родичів. Другий період під час Другої світової війни була евакуована на захід і після війни зустріла в Німеччині свого судженого Василя Романюка, холмщака із землі князя Данила, а сама вона із Слобідської України. Третій етап то виїзд до „обітованої землі" Канади до Монтреалу. Знайшли вони місце при громаді Св. Покрови, в якій були одні з основоположників. Чоловік був тут активним та в багатьох інших організаціях. Діти активні в ОДУМ-і.

Галина була спочатку в сестрицтві, а пізніше у жіночому товаристві, відділі Союзу Українок Канади ім. Лесі Українки. Її муравлина праця була тут упродовж 32 років. Галина віддана своїй вірі і Церкві. Жертвенна, щира, сердечна, гостинна, товариська, а найбільше має гарні людські риси — скромність і розумне поступування це окраса людини за що її цінять та шанують, а до всього добра дружина і мати.

У дальшій програмі тепло вітали ювілятку голова відділу Віра Вусата, як і приятельки ще з Німеччини, І. Темертей, настоятель о. Юрій, зворушливо привітав свою матір син Гриць, донька Ліда, давня приятелька Люба Сніжинська, Анастасія Цветкова і Марія Ладошко.

Була збірка на пресу „У. В." і „М. У.". Слово виголосив А. Степовий. Василь Романюк склав дар на „Промінь" $25.00 з нагоди дня уродин дружини.

Андрій Степовий

З 80-ЛІТТЯ ДНЯ УРОДИН
Едмонтон

Пані Розалія Гриник, наша довголітня членка при церкві Св. Михаїла в Едмонтоні і довголітня членка жіночого товариства іб. Кн. Ольги при тій же церкві, яка передплачує наш журнал від початків і вона ним усе дорожить, дня 10 квітня 1984 року пані Гриник сповнилось 80 літ життя.

З тієї нагоди наше жіноче товариство вшанувало день її уродин і ще двох інших дорогих членок, пані Катерину Сметанюк та пані Теклю Панчишин, яких день уродин припадав скорше, але ми тепер їм всім разом присвятили той день.

Наш о. д-р Іван Стус відправив Молебень за їх здоров'я, вони всі три тримали свічки почерез цілий Молебень, а опісля зійшли до залі під церквою, де відбулась друга частина свята. Святочний стіл був прекрасно вдекорований ювілейним тортом для пані Гриник, бо це точно був її день і три прекрасні букети квітів.

Після молитви і „многая літа" жінки подали чай і добру перекуску та побажали ювіляткам всього щонайкращого та прожити ще многих літ. Наша голова пані Зотик і дочка пані Гриник покраяли торт, яким нас усіх угостила: В подарунок ювіляткам ми вручили кожній вазонок прикрасних білих квітів. Прийняття закінчили молитвою.

З тієї нагоди пані Гриник подарувала $80.00 на журнал „Промінь".

Василина Клапій,
рефер. „Променя"

50-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ПОДРУЖЖЯ П-ВА ВОЗЬНИХ

ДАВФИН, МАН.

В неділю, 8-го жовтня 1983 року, родина і приятелі Павла і Анастасії Возьних прибули у великому числі на їхній Золотий Ювілей. Це родинне свято почалося Молебнем в церкві Св. Юрія Переможця в Давфині. Молебень відслужив настоятель о. прот. Є. Труфин, після Служби Божої. В часі Молебня співав хор під управою диригентки Галини Лазарук-Гендерсон. Після Молебня о. прот. Є. Труфин поблагословив Ювілятів, висловив змістовне слово, а усі присутні в Божому храмі відспівали їм „Многая літа". Дружкою була п. Катерина Гарасим, а дружбою Йосиф Ячковський. Після Молебня всі були запрошені до гостинного дому п-ва Возьних на перекуску.

Діти п-ва Возьних, дочки Аделя і Корнеля та сини Орест, Мирослав і Василь з родинами, зайнялися святочним прийняттям в честь своїх батьків. Перед прийняттям о. Є. Труфин проказав молитву. Дочка Аделя і син Мирослав були господарями, а сама Ювілятка Анастасія вітала гостей при вході.

Син Орест відчитав слідуючі побажання: від прем'єра Канади дост. П'єра Труда, від заступника королеви Єлисавети в Канаді дост. Едварда Шраєра, від мейора міста Давфину А. С. Нютона, цертифікат вшанування п-ва Возьних від місцевої радіо-станції СКДМ. Також картки побажання від родини і приятелів, які не могли особисто прибути. На Ювілей прибули гості в Ванкуверу, Б. К., Флин Флону і Пайн Ривер, Ман., Реджайна, Саск. і з Вінніпегу. П-во Возьні одержали гарні подарунки. Брат Анастасії, Григорій Шемелюк і сестра Дора Тихолаз подарували золоту тацу.

П-во Возьні одружилися 17-го листопада 1933 р. в Ґарленд, Ман. Після вінчання замешкали в Пайн Ривер, де вони фармерували. Були активними членами Української Греко-Православної Церкви ім. Чесного Хреста в Пайн Ривер. Василь був старшим братом, а Анастасія старшою сестрицею. Багато часу і праці поклали для церковної

громади. Анастасія належала до відділу Союзу Українок Канади ім. Л. Українки в Пайн Ривер. Передплачує журнал „Промінь" майже від самого початку його видання. Вона також писала прекрасні писанки. П-во Возьні переселилися на заслужений відпочинок до міста Давфину, Ман. 1973 р. Безпосередньо вписалися в членство церк. громади ім. Св. Юрія Переможця. Анастасія до відділу ім. Лесі Українки С.У.К. Павло вписався до Товариства Українців Самостійників, а також був старшим братом при церкві. Активність п-ва Возьних продовжується дальше. Вони щедро жертвують на потреби місцевої церкви, відділу С.У.К. та інші різні громадські справи.

На закінчення п-во Возьні висловлюють щиру подяку о. прот. Є. Труфинові за Молебень і благословення, хорові за гарний спів, родині і приятелям за їхню присутність на ювілею. Все залишиться для них незабутнім спомином. З нагоди ювілею п-во Возьні пересилають $87.00. З того на покриття кошту кліше фотознимки, $12.00 на передплату журналу „Промінь" а решту грошей на прес-фонд „Променя".

Марія Білоус, рефер.

СПІЛЬНЕ СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ І ГЕРОЇНЬ

Норт Бетлфорд, Саск.

В неділю, 18-го березня по полудні, відділи С.У.К. ім. О. Пчілки, спільно з членками сусідного відділу ім. Л. Українки з Редфілд-Річард влаштував свято Л. Українки і жінок героїнь в церковній залі, на яке зійшлося поважне число членок і гостей.

Портрети Лесі Українки і Ольги Басарабової були гарно прибрані вишиваними рушниками, а столики за котрими засіли гості застелені обрусами і прикрашені прапорчиками Союзу, що надавало врочистого настрою.

Свято відкрила голова відділу Ольга Бицкал, привітавши членок двох відділів, учасників свята і всіх гостей, які прибули на цю імпрезу і покликала довголітню освітню референтку, Савелю Лазарович до переведення програми.

Свято почато піснею „О Україно" і однохвилиною мовчанки вшановано пам'ять найбільшої поетеси Лесі Українки і українських героїнь. Савеля Лазарович в своїм слові сказала — нині ми зійшлися щоби віддати пошану поетесі Л. Українці і героїням. Всі вони пропагували ідею української незалежности і повинно бути символом нашої єдности з ними. Прославляємо сьогодні їх і інших яким ні числа, ні імені. Тих, що вже згинули і тих, що тепер борються і гинуть за незламну волю українського норду.

Під проводом диригентки Ольги Никифорук, членками з Редфілд було виконано 3 пісні „Стоїть гора высокая" відспівав гурт їх членок, при допомозі двох членок з Витков і дві гуртових пісень „Марічка" і „Ой під гаєм при Дунаю", що проспівали всі присутні. Цей загальний спів випав надзвичайно гарно.

Реферат про поетичну творчість Лесі Українки прочитала Анна Іванчук, а поезії Лесі Українки — „Колискова" і „Вечірня година" прочитала Савеля Харко.

Біографії героїнь — Марії Волосевич, Марусі Соколовської, Олени Теліги і Хариті Кононенко в скорочені формі опрацювала і читала членка з Редфілд Ольга Никифорук. В цій праці допомогла їй Олеся Ковальська.

Кінцеве слова виголосила Марія Сохацька, реф. „Про-

меня", висловлюючи щиру подяку голові Ользі Бицкал, за вступне слово, Савелі Лазарович, що зорганізувала і переводила програмою цієї імпрези, членкам відділу з Редфілд, що багато труду вложили до підготовки точок, всім виконавцям програми і присутнім за участь.

Вона проголосила, що прихід з свята призначено на прес. фонд „Променя", та при тому дала похвальне признання членкам, що великим числом є передплатницями журнала, що і вказує на їх піддержку для преси.

На закінчення запросила присутніх до перекуски, яку приготовили членки.

Це гарне національне свято закінчено гимном „Ще не вмерла Україна". З цієї спільної імпрези присутні склали пожертви на прес. фонд „Променя" в сумі $65.00.

Марія Сохацька, реф. „Променя"

ДЕНЬ ЧЛЕНСТВА В САСКАТУНІ

День Членства став традицією відділу ім. Ольги Кобилянської в Саскатуні. Цього року, як і попередніми роками, відзначено цю оказію імпрезою і чайною гостиною в неділю по полудні 26-го лютого в катедральній залі Пресв. Трійці. Щоб уможливити прихожанам з дальших місцевостей взяти участь у цій імпрезі, відділ влаштував перекуску після Богослуження і учасники залишилися на імпрезу.

Декорація залі відповідала характерові імпрези. На стіні великого розміру карта, а на середині великий смолоскип, відзнака Союзу Українок Канади. На головнім столі розкішні живі квіти, а на столиках, при яких засіли учасники, малий стоячий смолоскип, зроблений з „стайрофом" і розмальований, а біля нього жива рожа.

Програмою імпрези займалася і була її керівником Анна Клапоущак, культ-освітня референтка відділу. Настоятель Катедри прот. М. Олесюк провів молитву. Анна Клапоущак привітала учасників і коротко пояснила ціль Дня Членства.

Голова відділу Марія Воронюк зложила привіт і сказала кілька слів про працю і заслуги Союзу Українок Канади впродовж його існування 58 років. Завдання його зосереджене переважно над зберіганням української субстанції в родинах та в громаді і допомогою українським жінкам включитися в активну громадську працю. Вона сказала, що ми гордимося тим, що відділ ім. Кобилянської був організатором Централі. З приємністю відзначуємо сьогодні грамотою тих членок, що вибули в організації певні роки. Після того вона вручила грамоти 39 членкам в таких категоріях: одна членка за 60 років приналежности до Союзу У. К., 37 членок за 50 років членства, а одна за 25 років. Учасники привітали їх оплесками. Прибуло до відділу 11 нових членок, яких голова привітала і кожну зокрема представила.

По довгих роках Централя Союзу Українок Канади знову має свій осідок у Саскатуні. Пані Воронюк привітала голову Союзу Українок Анну Холод і покликала її представити склад екзекутиви Союзу — Централю. На імпрезі була присутня гостя з Едмонтону, Дарія Янда, колишня голова Союзу Українок Канади, довголітня громадська діячка, авторка, яку Анна Клапощак представила. Пані Янда перечитала свої поезії, що були видані книжкою.

Для відміни Товариства Сеньйорів при Катедрі виступило з грою народних мельодій на інструментах, що й викликало веселий настрій.

Головну промову мала Галина Данильчук з Канори. Її представила Анна Клапоущак. Пані Данильчук вибрала собі тему про дитячі садки та передшкільне виховання малят. Вона ясно відкреслила, що дитячі садки є важливою справою дня, необхідною потребою кожної української громади і на цю потребу треба звернути якнайскорше увагу. Ми змагаємо зберегти себе при українстві, тому мусимо починати від наших найменших, щоб вони винесли рідну мову з родинного дому і доповнювали її в дитячому садку. Доповідь була двомовна й тема на часі. Слухачі з увагою її слухали та нагородили грімкими оплесками і вставанням з місць. Галя Максимюк висловила їй подяку.

За прийнятим звичаєм прихід з Дня Членства дано на „Промінь", як і в минулому. Референтка „Променя", Марія Дорош, проголосила, що вона приймає віднову передплат і бере нові передплати.

Після програми відбулася чайна гостина, якою займалися Петруня Гаврилів, Марія Кіндрачук і Анна Чуй. За їх старанням гостинний стіл пишався оздобленими канапками, відмінними від стандартних, і різнородними тортами, що аж очі зривали своєю красою. Гості підходили до стола і розгублено дивилися, не знаючи що брати, бо все таке приманливе. При чайку ще довго йшла розмова в гуртках.

С. С.

ВІДЗНАЧЕННЯ 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО РУХУ У ВАНКУВЕРІ

В неділю дня 1-го квітня в катедральній авдиторії заходом Провінційної Екзекутиви на Британську Колюмбію і Відділів СУК з Ванкувера, Волей і Бернабі, врочисто відзначено 100-літній Ювілей Українського Жіночого Руху.

Щоб представити наочно історію та діяльність організованої жіночої праці, приготовлено виставку знимок і літератури всіх українських жіночих організацій з міста Ванкуверу: Ліги Українських Католицьких Жінок, Організації Українок Канади, Об'єднання Жінок Ліги Визволення України та Союзу Українок Канади.

Союз Українок Канади приготовив виставку з історії початків українського жіночого руху, його визначних діячок з його організаторкою Наталією Кобринською, Союз Українок в Галичині і його визначні діячки і журнали до 1939 р. Друга частина нашої виставки це була діяльність Союзу Українок Канади, перші його організаторки, всі голови нашої Централі, Видавництво Наталії Кобринської — які видано книжки; наш Головний Музей в Саскатуні і виложено річники „Променя" зі знимкою редакторки.

Бібліотека Відділу Взаємної Помочі на одному столі розложила книжки українських жінок-авторок. Виставка зробила на всіх гарне враження, присутні з цікавістю її оглядали.

Концерт розпочато гимном „О Канадо" і гимном Союзу „За нами сестри". Співав спільний жіночий хор з трьох відділів Союзу під керівництвом пані М. Вакалюк і пані А. Залубняк — акомпанювала пані С. Стасюк. Слідувало вступне слово голови Провінційної Екзекутиви пані О. Дзюбенко, яка сказала, „що кожний Ювілей це відзначення етапу минулої діяльности і одночасно це є

початок нового етапу, нового ще більшого напруження і зусиль до дальших успіхів.

Перед нами чергові завдання, не менш важливі і величні, що були перед нашими попередницями, ми мусимо озброїтись досвідом минулого і працювати для збереження українського життя в Канаді".

Пані Л. Мануша гарно відчитала вірш ..Жінка з України" Л. Муровича, в якому гарно представлена наша жінка українка і її початки в Канаді.

Після того слідувала історії Українського Жіночого Руху в двох частинах. Добродійка Зінаїда Туржанська дуже добре представила початки починаючи від організаторок, чому цей рух повстав, зорганізування і діяльність Союзу Українок в Галичині до 1939 р. Ця доповідь була дуже інформативна і деякі історичні факти, а головно заклик Мілени Рудницької на світовому Конґресі в Станиславові був прочитаний з великим чуттям і багатьох дуже зворушив.

Другу частину історії Українського Жіночого Руху виголосила пані Р. Коляска. Тема її доповіді була „Поширення Українського Жіночого Руху в світі і Союз Українок Канади". Пані Коляска також добре опрацювала цю тему. Вона представила як українська жінка виїхавши з України на еміґрацію, де б вона не жила серед початкових труднощів, вона відчувала велику відповідальність за долю свого народу і для захисту його духових інтересів вона відчула потребу належати до якоїсь організації. Дальше вона представила які є українські жіночі організації. Більшу увагу звернула на Союз Українок Канади, його перших організаторок, провідниць, та його великий вклад праці для нашої православної спільноти, про Видавництво ім. Наталії Кобринської, Головний Музей та про журнал „Промінь".

Слідуючою точкою був виступ сумківок-бандуристок: Л. Стасюк, М. Заведюк і О. Стасюк, які своєю грою на бандурах і молодими голосами причарували присутних. В їх виконанні були пісні „Тече вода в синєє море", „Ой гілля, гілля", і „Взяв би я бандуру".

Пані Л. Гузик з чуттям прочитала вірш „На честь моїх непризнаних святих" — С. Кузьменко — про наших сестер в Україні, які караються на заслання і тюрмах.

Головну доповідь цього дня виголосила пані Раїса Мороз на тему „Сучасне становище жінки в Україні". Її представила пані А. Чуйко.

На початку пані Р. Мороз говорила коротко про Український Жіночий Рух, і про важливість нашого зорганізованого життя в світі. Наші брати і сестри в Україні стежать за нашим тут життям, за нашими діями; вони радіють нашими успіхами, нашою організованою силою; це дає їм велику моральну підтримку. Дальше вона представила становище української жінки в сучасній Україні. Жінки, яка серед щоденних турбот як забезпечити мізерне прожиття своєї родини вистоюючи в чергах за необхідними речами, після щоденної праці поза домом, жінки яка несе велику відповідальність, щоб затримати все, що їй найдорожче — своє українське я. Жінки за найменший вияв своєї національної свідомости є репресовані. Не легше є становище жінки, якої чоловік, син або батько є засуджені. Вона хоч на волі вона переносить ті всі переслідування що і її близькі засуджені.

Доповідь була цікава і на часі, бо ми в нашій організаційній праці замало звертаємо уваги на відносини які є тепер в Україні, і мало про це інформуємо наших співгромадян. Присутні вставши з місць дали признання пані Мороз за її добру доповідь, за те що вона особисто пережила як жінка засудженого і що надалі інформує світ про жахливий стан в Україні.

Спільний жіночий хор відспівав дві пісні „Рідна мати моя" і „Лети тужлива пісне". Після того митр. прот. Ю. Туржанський коротко висловив признання всьому українському жіноцтву і в тому числі членкам Союзу Українок Канади за їх віддану працю для свого народу.

На закінчення пані Н. Воробець подякувала пані Раїсі Мороз, за її участь у відзначенні цього Ювілею, за її доповідь і всім виконавцям програми.

Гимном „Ще не вмерла Україна" закінчено імпрезу.

Маргарета Ременда, рефер. „Променя"

СВЯТО-АКАДЕМІЯ Л. УКРАЇНКИ І ГЕРОЇНЬ

відділ ім. Кн. Ольги — Ґримзбі, Онт.

У неділю, 26-го лютого 1983 р. о. Г. Планіда по Службі Божій відправив Панахиду за світлої пам'яті славних доньок нашої поневоленої батьківщини України: поетесу Лесю Українку і за всіх відомих і невідомих героїнь, що загинули зі зброєю в руках чи палким словом і пером боронили свою батьківщину від окупанта.

День на пошану жінкам героїням був призначений на 28 лютого, але в зв'язку з станом погоди мали перенести. Відбулася академія на пошану героїнь 6 березня у вівторок о 8-ій год. вечора при чисельній участи гостей.

Марія Нечай керівник програми привітала усіх гостей від імени членок С.У.К. відділу ім. Княгині Ольги і відкрила академію вступним словом на тему: „Як інші нації вшановують своїх жінок-героїнь". В цьому році ми відзначуємо 100-річчя українського жіночого руху. Історія нашої батьківщини має безліч жінок-героїнь відомих і невідомих, поетес і визначних науковців, і саме за одних з цих жінок були прочитані слідуючі реферати: за Лесю Українку прочитала багатий змістом реферат — голова відділу п-ні В. Яворська. Другий реферат прочитала Марія Нечай за визначну вчену, проф. д-р Наталію Полонську-Василенко, її життєвий шлях — для українського народу вона не вмерла, бо залишила свою велику наукову працю для нього, а це — „Курс Історії України", блискуче завершення понад півстолітньої наукової праці талановитого історика, лише потрібно фінансових засобів, щоб перекласти цей „Курс Історії" на світові мови. Третій реферат прочитала бувша голова відділу п-ні Стеф. Шпитковська — добре опрацьований і глибокий змістом за одну з піонерок жіночого руху, Наталію Кобринську — її життєвий шлях і віддну працю для свого народу і батьківщини. Усі присутні вислухали із зацікавленням прочитане. На кінець програми настоятель о. Г. Планіда сказав повчаюче слово до присутніх на тему: роля жінки як матері в родині і в суспільстві. Голова відділу п-ні В. Яворська подякувала усім за участь в святі і за допомогу в організації цього вечора. На закінчення членки погостили гостей кавою чи чаєм із солодким печевом. При дружній бесіді і обміні думок провели вечір, та як і завжди не забули на наш „Промінь" якого усі люблять читати і склали скромну пожертву в сумі $30.00, яку і пересилаємо.

Марія Нечай, культ.-освітня реф.

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

У десяту річницю упокоєння дочки Параскевії Світик, яка упокоїлась на 49 р. свого віку 22 лютого 1974 р. в Едмонтоні, складаю нев'янучий вінок та засилаю $40.00 на журнал „Промінь". Покійній вічна пам'ять.

Марія Мацюк, Ендру, Альберта

— — — — —

У третю річницю смерти мого незабутнього чоловіка, дідуня і прадіда св. п. Івана Коваля, який відійшов з цього світу 16 травня 1981 р. та сина Миколая — відійшов у вічність 31 березня 1978 р. в м. Летбриджі, Альберта, складаю в їх світлу пам'ять $20.00 на журнал „Промінь".

Дружина і мама Феодосія Коваль, Летбридж, Альберта

— — — — —

У світлу і незабутню пам'ять мого дорогого мужа, бл. п. Стефана Білінського, який упокоївся 3 червня 1966 року, замість живих квітів на його могилу, засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Дружина Анастасія Білінська, Брентфорд,Онт.

— — — — —

У світлу пам'ять мого дорогого мужа, батька і дідуся, бл. п. Корнила Андріящука, який упокоївся 1 травня 1961 року у його пам'ять складаю на нев'янучий вінок $20.00 на журнал „Промінь".

Дружина Марія Андріящук з родиною Ту Гилс, Альберта

— — — — —

На свіжу могилу моєї покійної дружини Рахилі Піхоти, яка упокоїлась 21 лютого 1984 року складаю в її пам'ять $35.00 на журнал „Промінь".

Вічна Тобі пам'ять, дорога Дружино!

Муж Михайло Піхота, Едмонтон

— — — — —

На свіжу могилу нашого приятеля родини Пограничних, бл. п. Івана Чайки з Саскатуну, упокоївся в Саскатуні на 80-му році життя, замість китиці квітів складаю $25.00 на журнал „Промінь". Родині Покійного висловлюю найщиріші співчуття.

Анастасія Погранична, Ніяґара Фалс, Онт.

Складаю китицю квітів на свіжу могилу добр. Наталії Ґліцької — упокоїлась 27 лютого 1984 року в Ст. Кетеринс, Онт. і в пам'ять Покійної засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Анастасія Погранична, Ніяґара Фалс, Онт.

— — — — —

Кладу квітку-рожу на свіжу могилку мужа, мого дорогого Петра — упокоївся 14 червня 1983 року, в його світлу пам'ять посилаю $50.00 як скромний дар на журнал „Промінь". Спочивай з Богом мій дорогий мужу Петрусю, тату і дідусю, хай земля буде тобі легкою. Пам'ять про Тебе буде все з нами ніколи незабутньою.

Дружина Анна Семко, діти: Галя, Фіялка, Леся, син Петро і внуки, Саскатун

— — — — —

Кладу букет біленьких лілей на могили: сестри моєї Марії Сопотик, упокоїлась вона 21-го травня 1981 року, у її пам'ять, та у пам'ять моїх любих родичів Василя і Василини, братів Юрка і Дмитра і маленької моєї внучки Віталі, в їх світлу пам'ять складаю $20.00 на журнал „Промінь". Спочивайте з Богом дорогі мої.

Анна Семко, Саскатун

— — — — —

Кладу нев'янучий вінок на свіжу могилу моєї дорогої куми Рахилі Піхоти, яка упокоїлась 21 лютого 1984 р. в Едмонтоні, складаю в її пам'ять $20.00 на журнал „Промінь". Пок. Рахиля була для мене як рідна мама й я ніколи її не забуду. Хай Господь прийме її в Свої оселі. Вічна їй пам'ять.

Ганя Крупа, Едмонтон

— — — — —

У світлу пам'ять нашої дорогої родини, які відійшли у вічність: дорогої сестри, братової і тіточки, бл. п. Славки Богоніс — упокоїлась 24 червня 1970 р., любої мами, тещі і бабуні, бл. п. Кароліни Когут — упок. 4 липня 1982 р., батька, тестя і дідуся, бл. п. Констянтина Когута — упок. 12 грудня 1952 р. в їх незабутню пам'ять складаємо на нев'янучий вінок і засилаємо $25.00 на журнал „Промінь". Покійним вічна пам'ять.

Дочки, зяті, сестри, братови: Тоня і Петро Петранюк, Тандер Бей; Оля і Никола Стручинські, Кенора, Онт.; внуки і тіточки, Тандер Бей і Ошава.

— — — — —

Замість квітів на могилу Високопреосвященнішого Архиєпископа Бориса, в його пам'ять жертвуємо $25.00 на журнал „Промінь".

За управу відділу Союзу ім. Лесі Українки у Виндзорі, добр. Марія Шадурська, кор. секр.

— — — — —

Складаю $10.00 на фонд журнала „Промінь", як нев'янучий вінок на свіжу могилу моєї дорогої приятельки Марії (Мині) Марко, яка впокоїлась 5 березня 1984 року. Хай буде їй Вічна Пам'ять! Родині найщиріші співчуття.

Марія Григорчук, Етелберт

— — — — —

У незабутню і дорогу пам'ять нашого мужа і батька, Михайла Охрея, складаю $25.00 на журнал „Промінь", як нев'янучий вінок. Вічна йому Пам'ять!

Анна Охрей, Оленка Гуменна, Ітонія, Саск.

БЛ. П. ПЕТРО ІВАНЧУК
Норт Бетлфорд, Саск.

В середу 20-го липня 1983 року, у місцевій лікарні у Норт Бетлфорд, Саск. упокоївся, після довгої недуги Петро Іванчук, проживши 67 років.

Народився він 25-го квітня 1916 р. в околиці Витків, Саск., в родині Луки і Анельки (Талярської) Іванчук. Там виростав і учащав до школи. По закінченню школи помагав родичам на фармі і робив в інших людей на фармах. Також працював при інших роботах, де було можливо знайти роботу.

12-го червня 1943 р. Петро одружився з Анною Сорока з якою щасливо прожив 40 років, і виховали 4 дітей. Всі діти дістали університетську освіту. Після одруження Петро і Анна поселилися у містечку Витков і Петро працював як купець збіжжя, перше в „Рілаєнс Ґрейн Компані", а потім у „Саскачеван Віт Пул Компані" в якій він працював 32 роки, з того 25 років у Витков а 7 років у Брийда, недалеко Норт Бетлфорд.

В жовтня 1980 р. Петро пішов на відпочинок і заслужену пенсію, бо не чувся добре на здоров'ю.

Петро і Анна були активними членами Української Православної Церкви ім. Святого Духа у Витков, Саск. від 1943 р., де Петро був головою церковного заряду, а також був старшим братом 16 років. Був членом і головою Українського Народного Дому ім. Івана Франка. Довгі роки був секретарем і скарбником у Витков Гемлет Скул Дистрикт, як також був членом і брав участь в інших організаціях, як „4-Н Клаб".

Петро з молодих літ був активним членом відділу Союзу Української Молоді Канади ч. 32 ім. Івана Сірка у Витков. Він грав багато роль у представленнях, цікавився спортом, як „софт бал", „гакі" і „кирлінґ". Підчас змагання в Окружних з'їздах СУМК округи Верховина, коли Петро був членом, відділ з Витков не раз виграв чашу в спортових змаганнях.

В 1973 році Петро і Анна переселися до міста Норт Бетлфорд і відразу вписались в членство до Української Православної Церкви Святого Івана Хрестителя, де він був вибраний головою, та заступником голови, і був головою Окружного Парафіяльного Комітету.

По своїй змозі жертвував гроші на народні цілі, як на Колегію Св. Андрея, Інститут ім. Петра Могили, К.У.К., та Український Музей в Саскатуні. Передплачував і читав українську й англійську пресу. Був свідомою та інтелігентною людиною і користався великою пошаною серед тих що його знали.

Залишив він горем прибитих своїх найдорожчих: дружину Анну в Норт Бетлфорд, Саск., одного сина Бориса і невістку Одарку (Стефанюк) в Едмонтон, Альберта; 3 дочки: Петрусю Галко з чоловіком Романом в Болтон, Онт., Віру Бейтер з чоловіком Кітом в Норт Бетлфорд, Саск., Мироною Фостер з чоловіком Робертом в Едмонтон, Альберта. Залишив також 9 внуків, 3 брати, 6 сестер і дальшу родину.

В неділю вечером 24-го липня 1983 р. в Українській Прав. Церкві Св. Івана Хрестителя, о. прот. Микола Стеценко відслужив Панахиду, а в понеділок, 25-го липня о год. 9.30 вранці Заупокійну Службу Божу при співі дяка Ярослава Котика, пані Савелі Лазарович і хористів.

Після похоронної відправи, в церковній залі відбувся поминальний обід, де промовляли о. прот. М. Стеценко, Никола Никіфорук і Василь Левчук. Син покійного, Борис Іванчук, в імені родини, щиро подякував о. прот. М. Стеценкові, дякові і хористам, п. Левчукові, труноносцям, похоронному заведенню, членкам відділу С.У.В. ім. Олени Пчілки і всім присутнім за молитви. Він висловив подяку всім тим, що постійно відвідували і підтримували на дусі покійного підчас його довгої недуги в лікарні, і в будьякий спосіб помогли родині перенести тяжкі хвилини смутку.

Вірні зложили $214.85 на нев'янучий вінок, суму яку залишено на Церкву Св. Івана Хрестителя. Також була зложена поважна сума на поборювання рака. Дружина Анна, в пам'ять свого покійного мужа бл. пам. Петра, зложила пожертву на „Вісник" $50.00, на „Промінь" $35.00 і на вироблення клішів ($18.00) разом $53.00.

Тіло похоронено на цвинтарі біля Виткова, де покійний прожив більшість своїх літ, і де спочивають його родичі, і первородний син, який помер шістьтижневою дитиною.

Нехай Всемогучий Господь прийме душу бл. пам. Петра в свої небесні оселі і дасть йому спочинок між святими і праведними, а канадська земля нехай буде йому легкою.

Вічна йому пам'ять!!

Подала **Ольга Гавришок**

Жожна читачка-передплатниця є основою, на якій опирається наш журнал „Промінь", тому дуже важним є, щоб кожна передплата була вплачена наперед.

Чи Ви провірили Вашу наліпку з адресою на другій стороні журнала?

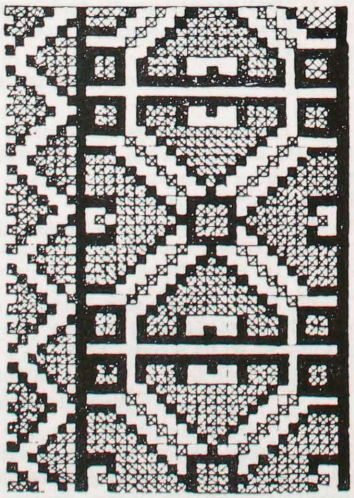

Взірець до сорочки.
Краски: ■ — чорна,
хх хх — помідорова.

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

ВЕГРЕВИЛ, АЛЬБЕРТА
ВІДДІЛ ІМ. СВ. КНЯГИНІ ОЛЬГИ

Наші річні збори відділу відбулися 1-го листопада 1983 року у приміщенні Народнього Дому. Збори почалися спільною вечерою для чоловіків і жінок, на яких було понад 100 осіб. Після вечері чоловіки мали свої місячні збори у горішній частині Народнього Дому, а жінки на долині. Молитву і благословення страв перед вечерою і після вечері проказав о. Ярослав Пук.

Голова відділу пані Нелі Ткачук відкрила збори і привітала нових членок та всіх учасників зборів. Після вибору президії вшановано померлих членок співом Вічная пам'ять. Предсіднецею зборів вибрано пані Н. Ткачук, а секретаркою пані Марію Бабчук. Предсідниця зборів попросила о. Ярослава Пука до привіту. Отець привітав збори в імені громади, побажав найкращих успіхів у праці для нововибраної управи та вказав на значення жіночого товариства у церковно-громадській праці, а уступаючій управі подякував за співпрацю з церковною громадою протягом року. Після відчитання протоколу і затвердження його, голова здала звіт та подякувала всім комітетам за співпрацю. Вона сказала, що праця протягом року була велика, бо членки брали активну участь в усіх ділянках життя у громаді: Протягом року відбулося 9 місячних зборів з того кілька з зарядом церковної громади. Жіноче Т-во влаштовує Новорічну вечерю з Маланкою і танцями, котра відбувається щороку у місті Вегревил з великим успіхом. Членки беруть участь у церковному хорі та у святі Тараса Шевченка. Вгощали студентів з Інституту Св. Івана з Едмонтону, які приїжджали до нас з концертом. Відділ щороку має випродаж великоднього печива: — паски, бабки і торти. Влаштовуємо щороку осінній базар і вгощаємо учасників перекускою. Відділ бере активну участь в українському фестивалі „ПИСАНКА". На фестивалі мають щороку наші жінки свою виставку: кераміка, писанки і печиво, а також провадять кантиною.

Відділ опікується Недільною і Українською школами та молоддю СУМК, влаштовуючи для них весняні пікніни та поїздки до близьких музеїв. Наш відділ щороку дає стипендію для українських студентів у публичній і вищій школі, які беруть предмети з української мови.

Наш відділ висилає делеґаток на крайові та провінціяльні з'їзди і їм оплачується подорож. Ми гостили д-ра М. Царинника з Торонта, який дав нам гарну доповідь і висвітлив фільм про голод в Україні в 1932-33 роках.

Наше жіноче товариство ім. Св. Княгині Ольги відсвяткувало 50-літній ювілей своєї праці з гарним успіхом. Програма відбулася в трьох частинах: Перша частина святочної програми, це була Служба Божа і Панахида по померлих членкинях зі схиленням прапору. Друга частина, відкриття і привітання гостей, відчитання списку померших членкинь зі співом Вічная пам'ять та представлення гостей головного стола і бенкет. Дальше слідувала концертова програма у якій брали участь хор СУМК-у і жіночий хор під проводом п. А. Ленкавського. Були привіти від Митрополита Андрея, Архиєпископа Бориса, Консисторії УГПЦ а. д-ра Г. Удода, отців М. Кращука і Юрія Туржанського, також були привіти від мейора міста п. д-ра Рос Керенс та сусідніх відділів Союзу Українок Канади. Гарну доповідь виголосила від Централі Союзу голова пані Анна Холод. Вона сказала, що нам треба молодше покоління виховувати в дусі християнських ідей і присвячувати більше уваги для молоді. Також, уступивша голова пані Анна Звоздецька привітала наш відділ з нагоди ювілею і подала кілька гарних порад. Від Провінційної Екзекутиви привіт висловила пані Н. Тарновецька. Було слово про патронку Княгиню Ольгу о. Ярослава Пука, а історію відділу у деталях подала пані Галина Мельничук. Фінансовий бутки — $37,839.96 видатки — $36,- звіт подала пані Віра Федорук. Приход 601.10, осталося в касі $1,238.86. Видатки були поважні на підтримку Церкви і Народнього Дому та інше.

В Недільній школі було 17 дітей, вчительками були молоді сумківки: Антонія Триска, Сенді Загарійчук і Марія Палаганюк. В Українській школі зареєстровано 16 дітей, а учительками були: Галина Мельничук, М. Зубрицька і Н. Ковальчук. Уряд для Української школи дає малі „ґренти". Тому ми повинні використ-

---

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ В ДАВФИНІ

В неділю, 26-го лютого 1984 р., заходом відділу Союзу Українок Канади, відзначено роковини славної доньки України — поетеси Лесі Українки, патронки відділу.

Після Служби Божої о. прот. Є. Труфин, настоятель церковної громади Св. Юрія відправив панахиду. Під час панахиди, поважне число членок тримали свічки, а голова відділу Маргарета Маюк стояла з прапором С.У.К. Отець настоятель проголосив, що дальша програма буде продовжуватися в Українській Православній Авдиторії о год. 2-гій по полудні. Портрет Л. Українки прибрала членка Юлія Бучій. Вступне слово висловила почесна членка Анна Мазур. Марія Білоус заповідала точки програми.

Програма почалася відспіванням гимну С.У.К. „За нами, сестри". Слідувала деклямація „Леся Українка" — продеклямувала Анастасія Дроздович.

Дальше гурток членок відспівав „Тихо над річкою". Дві сестри сумківки, Даруся і Сузанна Василишин взяли участь. Сузанна деклямувала вірш „Надія" а Даруся приграваля їй на бандурі (власну композицію) „Лілії для Лесі Українки".

Відтак слідував реферат, який відчитала Ем. Ганчарик. Знову гурток членок проспівав три пісні: „Чом, чом, чом", „Ой у полі могила" і „Ой вербо, вербо". Приграваля на мандоліні Марія Тузик.

З кінцевим словом виступила Марія Горчинська. Вона склала подяку програмовому комітетові, всім тим, що взяли участь в програмі та всім присутнім. Після програми відспівано гим „Ще не вмерла Україна". На закінчення була подана смачна перекуска.

Зібрано при вході $38.50 що пересилаємо на пресфонд журнала „Промінь".

Марія Білоус, референтка

товувати ці ‚гренти" для розвитку своїх дітей, але відчувається байдужість до цієї справи в нас самих. Можливо ця байдужість повстала тоді, коли українську мову почали у нас викладати у публичній державній школі.

Вибрано склад управи на 1984 рік: уступаюча голова — Нелі Ткачук, нововибрана голова — Анна Загарійчук, перша заступниця — Марія Бабчук, вона є і секретаркою, кореспонденційна секретарка — добр. Анна Пук, касирка — Віра Федорук. На допомогу зарядові вибрано інші комітети: програмовий, соціяльний, відвідування лікарні та старших членок, до кухні, референтки журналу ‚Промінь', шкільний комітет, Надзірна рада СУМК-у, номінаційний комітет і контрольна комісія.

На закінчення зборів уступаюча голова подякувала всім комітетам і членкам за співпрацю, а нововибрана голова пані Анна Загарійчук подякувала за довір'я до неї і просила членок помагати їй дальше в нелегкій праці для розвитку своєї рідної Церкви.

Анна Пук, кореспо. секр.

ВИНДЗОР, ОНТ.
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори відділу відбулися в залі Св. Володимира, 18-го листопада, 1984 р., в присутності 64 членок. Вечір розпочато спільною вечерею. Збори відкрила голова пані Стефанія Коростіль. Головною точкою було вшанування заслужених членок за їх працю у відділі, та вручено їм пам'ятну табличку. Вшановано 9 членок: Олену Венгер, Емілію Паркс, Теклю Дугань, Теклю Сіру, Параскевію Василишин, Сейді Загара, Івану Римар, Анну Приймак і М. Телегу. Упокоєних членок відділу вшановано однохвилинною мовчанкою. Предсідницею зборів вибрано Стефанію Коростіль а секретаркою Олю Друль. Після прочитання протоколу з минулих річних зборів приступлено до звітів урядниць цілорічної праці. Голова звітувала про свої обов'язки впродовж року, склала щиру подяку екзекутиві, всім комітетам та членкам за їхню гарну кооперацію впродовж року. Заступниці голови, Г. Панчишак і Л. Боднарчук звітували про обов'язки, котрі вони сповняли. Секретарка О. Друль подала звіт про діяльність відділу.

Впродовж року відбулося 9 місячних зборів, 9 засідань заряду. Відбулися імпрези: Академія Лесі Українки, вечірки писання писанок, базар, шавер, різдвяна приятельська забава, весняний чай. Приготовляли обіди для соборної громади, Новорічну вечерю, Святу Йорданську вечерю, два сморгесборд, осінний базар, спільне свячене, храмовий обід, прощальний обід для отця й добр. Славченко, привітальний обід для отця і добр. Шадурських, вшанували 90-літню уродин членки-піонерки Олени Венгер. Відділ опікується молодшим відділом СУМК і танцювальним ансамблем. Комітет відвідувань хворих відвідував з подарунками всіх у шпиталі, нирсінг домі, по домах, під час Великодних і Різдвяних свят з квітами. Провели збірку на головний музей. Референтки комітету музею і танцювальний ансамбль брали участь в Українському Дні Спадщини в міській авдиторії. На здобуток фондів провадили проєкт продажу варенників і речей з кіоску. Висилали 4 делеґатки на піврічний з'їзд, 2 на крайовий з'їзд СУС, 4 на провінційний з'їзд Східньої Канади. Членки належать до церковного хору, котрий мав виступи колядок на телевізію і на радіо, та ходили колядувати. Придбали трьох нових членок, нагородили трьох членок з нагоди 25-ліття членства, склали пожертви на Собор Св. Володимира $12,000, на „Промінь" $300, на Музей в Саскатуні $266, українську і недільну школу 150, організаційний фонд східньої Канади $150, Централі — $100. на фундацію поборювання рака $50, на фонд серцевих хвороб $50, на лікування попечень — шпиталь Метрополитан $50, Колегію Св. Андрея $1,000, Інститут Св. Володимира — $1,000, за малюнок Курилик для Виндзорської ґалерії $200 і дали завдаток на напис-каменя біля церкви. Відділ брав участь у протестній маніфестації з причини голодомору. Улаштовували поїздку до Торонта, відвідуючи український музей Східньої Канади. Соціяльний і телефонічний комітети доглядали всі прийняття в відділі. Надзірна рада старшого СУМК допомагають сумківцям у їхніх імпрезах.

До управи на 1984 рік увійшли: уступаюча голова — Стефанія Коростіль, голова — Оля Друль, 1-ша заст. голови — Марія Михальчук, 2-га заст. — Анна Стебельська, 3-тя заст. — Стефанія Друль, рекордова секр. — Аделя Мілько, кореспо. секр. — добр. Марія Шадурська, Фін. секретарка — Катерина Лейн, касирка — Ірина Кушнір. Контрольна комісія — Марія Вахна, Соня Давибіда, Наталія Свинтак. Дорадниці старшого СУМК — Наталка Метулинська, молодшого СУМК — Ілейн Масляк, бібліотекарка — Марія Старух. Референтка „Променя" — Анна Костинюк, КУК — Марія Михальчук, добр. Марія Шадурська. Багатокультурности — Анна Костинюк. Льокальної Жіночої Ради — Анна Ткачук, Марта Петрук. Соціяльний комітет — Соня Давибіда, Елсі Лак, Іванна Залужна, Стефанія Бойко, Ольга Земляк, телефонічний — Марія Кушнір, Евгенія Квасніцька, Евгенія Щепанська, Стефанія Ставична. Відвідання хворих — Дора Портир, Евгенія Квасніцька, Марія Кушнір, Наталія Свинтак, освітньо-культурний — Стефанія Заборонюк, Аделя Мілько, музею — голова Іван Римар, заст. голови — Стефанія Заборонюк, секретарка — Ольга Торошенко, касирка — Марія Гнатюк. Членки — Соня Карпінець, Марія Карпінець, Марія Прокопчук, Антошка Войцик, Мирослава Телеґа, Евгенія Щепанська, Оля Друль і добр. Марія Шадурська.

Оля Друль, секр. зборів

НОРТ БЕТЛФОРД, САСК.
ВІДДІЛ ІМ. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ

Річні збори відділу ім. Олени Пчілки відбулися у неділю, 18 грудня, у церковній залі. 14 членок було присутніх.

Голова Марія Сохацька відкрила збори молитвою. Хвилиною мовчанки ушанували членок, котрі відійшли у вічність. Дальше голова подякувала членкам за цілорічну кооперацію і закликала до співпраці.

Слідували звіти інших урядниць та комітетів. У протязі року відбули 9 місячних зборів і одне засідання заряду.

Спільно із сусідним відділом із околиці Редфілд відсвяткували роковини Тараса Шевченка і Лесі Українки. Видали спільний обід, під час храму громади св. Івана Хрестителя. Відбули успішний Весняний час, продаж Великодного печива і виставу українських вишивок.

Поодинокі членки приготовили так званий „пот лок", обід на День Подяки і відбули осінній базар.

За минулий рік видали 11 поминальних обідів і одну весільну вечерю. Членки розносили свячене до лікарні, на Великдень.

Добродійний комітет займається висиланням карток поздоровлення і співчуття до членок відділу і членів церковної громади і відвідують хворих у лікарні.

Членки співають у хорі і ходять колядувати під час Різдвяних свят, а сестриці тримають взірцеву чистоту у церкві. Висилано двох делегаток на крайовий з'їзд до Саскатуну, як рівною чисельно зійшлися вислухати звіту, котрий передала делегатка Марія Саранчук.

Дарували поживу до оселі Зелений Гай. Наш відділ узяв обов'язок виплачувати грошеву стипендеію найкращим учням, які поберають українську мову в місцевих вищих школах.

Відділ виповнив свій бюджет до централі. На місцеву церкву подарували $3,350.00. На Меморіяльний фонд громади св. Івана Хрестителя, у пам'ять покійних членок відділу, передали $2,000.00. На покриття коштів крайового З'їзду у Саскатуні, до СУС вислали $100.00, до Провінційної Екзекутиви СУМК на з'їздовий фонд вислали $25.00. До Інституту П. Могили у Саскатуні на Стипендійний фонд, у світлу пам'ять братів Тараса і Мирона Стеценків, жертвували $100.00. На журнал „Промінь" — $150.00 і на степендії учням української мови у місцевих вищих школах — $250.00.

Прихід за 1983 рік — $9,747.47, розхід за 1983 рік — $9,521.47.

Склад заряду та комітетів на 1984 рік: Голова — Ольга Бицкал, 1-ша заст. голови .... Ольга Ружецька, 2-га заст. голови — Василина Колиняк, 3-тя заст. голови — Анєля Ничик, уступаюча голова — Марія Сохацька, секр. — Докія Кіндрачук, заступниця — добр. Юлія Стеценко, касирка — Савеля Лазарович, бібліотекарка — добр. Юлія Стеценко. Контрольна комісія: Марія Саранчук, Ґеня Галевич, Савеля Харко.

Комітети: Добродійний — Ґеня Галевич, „Променя" — Марія Сохацька, архіву — Анна Гарбуз, Катерина Друль. Освітньо-культурна референтка — Марія Саранчук. Куховарських книжок — Кароля Білик. Музейний комітет — Марія Сохацька, Докія Кіндрачук. Пресова референтка — Савеля Лазарович. Телефонічний комітет — Югася Підвербецька і Ірина Олешко.

Докія Кіндрачук, секретарка

ЛОНДОН, ОНТ.
ВІДДІЛ ІМ. КНЯГИНІ ОЛЬГИ

Річні загальні збори відділу ім. Кн. Ольги в м. Лондоні, Онтаріо, відбулися 22 січня 1984 р. Відкрила збори голова відділу п. Віра Новицька попрохавши отця прот. Юрія Красевича до молитви. Однохвилинною мовчанкою вшанували пам'ять померлих членок відділу. Головою зборів обрано п. Ольгу Співак (старшу), а секретарем п. Вікторію Калюжну. Тому, що збори відбулися зараз же після Служби Божої всіх присутніх почастовано смачною перекускою - обідом.

Без змін затверджено протокол минулорічних загальних зборів. Збори затвердили нових членок в особах паніматки Зінаїди Красевич, Людмили Зими, Ніни Абузов, Вівіен Кошман, Марусі Терентів, Валентини Сніг, Єфросини Петрашко.

Подані звіти за річну працю відділу: Віра Новицька, голова відділу, подала звіт за пророблену нею працю. За 1983 рік відділ відбув 8 місячних зборів і 5 засідань та спільне засідання з Лігою католицьких жінок. Приготували 4 вечері: на Святвечір, Йордан, заговіни і на Тройцю (храмове свято громади). Спільно з громадою приготували і роздали обід в Провідну неділю. Влаштовано два базарі: осінний з продажем печива і українських страв та весняний базар з продажем пасок. Обидва базарі пройшли успішно. Щонеділі продавали вареники, печиво і бублики в церковній залі. Відділ мав пікнік на оселі „Україна" біля Лондону. Мали чайне прийняття для о. прот. і паніматки Красевичів та для голови Союзу Українок Канади п. Анни Холод і панни С. Олійник.

Святочними сходинами з художньою частиною вшанували пам'ять Лесі Українки і жінок-героїнь. Спільно з громадою Пресвятої Тройці вшанували пам'ять замучених голодом 1932 - 33 р. братів і сестер в Україні. Влаштували День членства з художньою частиною. Репрезентувала на обіді Ліги католицьких жінож, на річних зборах корпорації оселі „Україні", їздила на Окружний З'їзд Східньої Екзекутиви а на два з'їзди вислали писемний привіт; ходила на засідання К.Н.К. в Лондоні, їздила на Надзвичайний Собор Української Греко-Православної Церкви у Вінніпезі, разом з головою громади п. Вол. Снігом наводила порядки у резиденції, з групою членок відвідали паніматку Емілію Фляк у їхній новокупленій хаті, відвідувала особисто а членки також відвідували старших самітніх громадян нашої парафії. В порозумінні з Управою громади зроблено капітальний ремонт кухні та закуплено нову піч і дещо з посуду. Закінчуючи свій звіт Віра Новицька (голова відділу протягом 4 років) подякувала всім, хто будь чим допомагав їй у праці, членкам, що співають у хорі, диригентові Вірі Олійник за її працю, всім хто прибирав резиденцію, дивився за порядком у кухні, допомагав пекти, варити, мити посуд, дарував речі для виграшів, друкував базарові книжечки. Всім членкам управи щире спасибі за співпрацю і всебічну допомогу.

За касу подала звіт скарбник Марія Ющенко. Прибуток за 1983 р. — $14,604.00, видатки за 1983 р. — $13,953.00. В церковну касу передано $10,500.00.

За стан кухні звітувала п. О. Олексієнко; за Суспільну опіку звітувала Таісія Панасейко; подали свої звіти культурно-освітній референт Оля Співак (молодша); за сестрицтво — Емілія Слюсар; представниця до КУК Ольга Співак (старша), референтка „Променя" Вікторія Калюжна; художній куток — О. Кошарна.

Збори дякували всім, хто приносив квіти до церкви, п. Е. Слюсар за прикрашення новорічної ялинки, М. Макаренко за пошиття „сорочки" на Престіл; п. Кіптило за вишивані серветки, п. В. Калюжній за українські вази, п. А. Кудловській за шовкові квіти для церкви, п. В. Новицькій за подаровані речі для художнього кутка.

За Контрольну комісію подякувала всім членам Управи голова Галина Володченко і попрохала присутніх уділити довір'я уступаючій Управі.

У виборах управи на 1984 р. Номінаційна комісія подала список управи в такому складі:

Галина Кошман і Валентина Сніг — заступниці голови, скарбник — Вівіен Кошман і Віра Новицька (секретар-скарбник), секретар — Ніна Кузьменко, культ-освітній референт — Оля Співак (молодша), господиня

Стефанія
Кульба

ШПАРАГИ

1 в'язка шпарагів
1 ложка масла
1 ложка тертих сухариків
сіль
дрібку цукру

Шпараги почистити з твердої лушпини. Залити посоленим окропом із додатком дрібки цукру. Варити около 15 — 20 хвилин. Відцідити. Помастити маслом, смаженим із сухариками.

— — —

БУЛОЧКИ

1 ложка дріжджів (1 пакет)
½ горнятка теплої води
2 ложечки цукру
2 яєць
¼ горнятка оливи
½ горнятка меду (топленого)
2 ложки масла (зм'ягчене)
¾ горнятка молока
1 ложечка соли
5 горняток муки

Розвести цукор у теплій воді, додати дріжджі і хай постоїть 10 хвилин. Окремо вибити яйця, додати оливу, мед, тепле молоко, сіль і вляти дріжджів. Вимішати і вилляти у посудинку з мукою. Добре помішати, і місити додаючи потрохи масла аж **доки тісто стане пухке і гладке. Нехай вирасте подвійно.** Виробляти і дозволити знов вирости. Пекти 20 хвилин у печі 350 F.

— — —

ПАСТА З ОСЕЛЕДЦІВ

2 оселедці
3 варені яйця
4 - 5 скибочки білого хліба
1 яблуко — почистити і вижолобити
1 велика цибуля
2 - 3 ложки оцту (до смаку)
½ ложечки солі

Оселедці намочити в холодній воді на 12 годин; зміняючи воду 2 рази. Вийняти і витиснути з води, зняти шкірку, вибрати кости. Перемолоти на машинці разом зі звареними яйцями, хлібом, яблуком, цибулею, додати оцту і солі і втерти на пухку масу. Покласти до холодільника і вживати до канапок.

— — —

FAVOURITE EGGPLANT

3 medium-size eggplants
4 tablespoons plus 2 teaspoons salt
6 medium-size onions — sliced and separated into rings
7 large cloves garlic — finely chopped
5 medium-size fresh ripe tomatoes — finely chopped
8 tablespoons olive oil
1 cup water
4 tablespoons finely chopped parsley

Cut off stems and slice eggplants lengthwise. Sprinkle with 2 tablespoons salt and let stand at least 30 mins. Repeat with the onion. Drain the eggplant and pat dry with a paper towel; rinse the onion rings and pat dry. Comhbine onion, garlic and tomatoes in a bowl and sprinkle with 2 teaspoons salt. Pour 2 tablespoons olive oil into a wide-bottomed skillet with a cover. Layer the eggplant and the tomato-onion-garlic mixture, and add 6 tablespoons olive oil and the water. Bring the mixture to a boil, reduce heat, cover and let simmer slowly for 1½ hrs. Sprinkle with parsley and serve at room temperature.

— — —

STUFFED CHICKEN BREASTS

2 whole boneless, skinless chicken breasts — halved
2 teaspoons Dijon mustard
2 slices Swiss cheese — halved
2 thin slices cooked ham, halved
1 egg beaten with 1 tablespoon water
¼ cup flour mixed with ¼ teaspoon salt and pinch black pepper
1 cup fresh bread crumbs
¼ cup butter or margarine

Place chicken breasts between 2 sheets of wax paper; pound to ¼-inch thickness. Spread each chicken piece with ½ teaspoon mustard. Place half slice of cheese and cooked ham on each chicken piece, leaving about ¼-inch border. Brush border with beaten egg. Fold breasts in half. Press to seal. Dip in seasoned flour, then egg, then crumbs. Place on wire rack. Refrigerate at least 30 mins. to allow egg-crumb mixture to set.

In large skillet heat butter/margarine over medium heat. Fry chicken about 3 minutes on each side. Makes 4 servings.

— — —

МОРКВА ЗІ СМЕТАНОЮ

4 великі моркви
3 ложки сметани
1 ложечка муки
1 ложечка масла
1 зубець часнику

Моркву почистити і покроїти в тонкі кружальця. Залляти горнятком кип'ячої води, додаючи масла, трошки солі і варити аж зм'якне.

Окремо розколотити у сметані дрібку муки, залити моркву і хай раз закипить. Коли хтось любить часник може додати розтертий під кінець.

кухні — Марфа Пилюта, сестрицтво — Тамара Гуйтан, „Промінь" — Вікторія Калюжна, музей — Олена Кошарна, Суспільна опіка — О. О'Сулеван, Т. Панасейко.

На голову відділу обрано зборами Галину Володченко.

Уступивша голова Віра Новицька і голова громади Володимир Сніг привітали новообрану управу та побажали витривалости, співпраці і успіхів у праці.

Галина Володченко подякувала присутнім за виявлене їй довір'я і сказала, що праця голови не легка та закликала всіх до тісної співпраці для добра нашої організації, Церкви і всіх нас.

Молитвою закінчено збори.

Ніна Кузьменко

ПРЕСОВИЙ ФОНД

Єлена Коваль, Келґари — з нагоди 100-ліття жіночого руху з присвятою (на стор. ....)	$1,000.00
Відділ ім. Марії Маркович, Канора, Саск. З членського чаю і свята 100-ліття жін. руху	112.00
Відділ ім. О. Пчілки і Доньки України в Тандер Бей, Онт. — з свята Лесі Українки	86.00
Відділ Союзу при катедрі Св. Івана в Едмонтоні з річним звітом відділу	70.00
Надя Мекдоналд, Келґари — з нагоди ювілею подружжя батьків (на стор. ....)	50.00
Пров. Екзекутива Б. К. з свята жін. руху	25.00
Єлисавета Лабюк, Канора, Саск.	25.00
П. Матвійчук, Брендон	20.00
Докія Едет, Едмонтон	8.00
Кароліна Швед, Айтуна, Саск.	10.00
Текля Ґурська, Мелфорт, Саск.	10.00
Анастасія Параш, Бирлінґтон, Онт.	8.00
Анна Ткаченко, Летбридж, Альберта	6.00
Ґеня Матієшин, Овкбирн, Ман.	6.00
Добр. П. Блажук, Суррей	6.00
Маріа Дробот, Ламон	5.00

По $3.00 склали: К. Меленко з Принц Альберт, Елис Фрескул, Келовна, П. Кревецька, Вінніпеґ, Анна Ревун, Едмонтон, М. Мудра, Торонто, П. Бойчук, Ґрімзбі.

ПРИДБАЛИ НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ

Марія Боднарчук, референтка в Суррей, Б. К.	2
Силвія Бойчук, Саскатун	1
В. Самойленко, Кирклеид Лейк, Онт.	1
А. Ковальчук, Айтуна, Саск.	1

ДРІБКУ УВАГИ ЖУРНАЛОВІ

Разом в весняним сезоном праці у відділах просимо присвятити дрібку уваги журналові „Промінь".

1. На місячних зборах пригадуйте членкам про вплату за журнал. Минулого місяця пошта у Вінніпезі офіційно провірила наш цілий адресар і всі ті передплати, починаючи від трьох місяців, почислила за них подвійну ціну за пересилку. Кожна передплата має бути вплачена наперед.

2. З весною ми вислали 400 упімнень за 1983 рік. Більшість з них присилають $12.00, отже лише за те, що завинили і далі лишаються післяплатницями. Якщо читачка промине передплати один лише рік, забуде вислати, а коли пришле, то передплата йде на рахунок минулого року. Тому мусимо так багато пояснень робити. Провірюйте Вашу наліпку з адресою, там є подано рік і місяць доки передплата заплачена.

3. Допоможіть референткам виконувати їхню працю. Вони це роблять безплатно з посвятою, щоб допомогти Вам і журналові. За це їм треба дякувати.

Ми дальше будемо проголошувати пресовий фонд і будемо сподіватись на нього так як і досі.

Якщо Ви часом не одержите свого журнала, то він загубився на пошті через знищену адресу — напишіть до редакції і ми вишлемо те число.

Підписуйте Ваші листи або чеки так само як на Вашому адресарі, бо для адміністрації справляє труднощі тому, що є багато тих самих прізвищ в місцевостях і лише перше ім'я дасть їй нагоду записати передплату. Міняючи адресу ніколи не забудьте подати старої.

Редакція

КОНТЕСТ

Канадійський Національний Український Фестиваль у Давфині, Ман. проголошує

КОНТЕСТ ПИСАННЯ ПИСАНОК І ХЛІБІВ.

Контестанти поділені на групи.
Зголошення контестантів приймається до

28-го липня 1984 р.

Жюрі визначатиме оцінку мистецьких писанок і хлібів **3-го серпня 1984 р.** і тоді ж будуть вручені трофеї та грошеві нагороди за найкращі писанки і хліби.
Аплікації в справі правил Контесту можна набути звертаючись на адресу:

CANADA'S NATIONAL UKRAINIAN FESTIVAL INC.
119 Main Street South
Dauphin, Manitoba, R7N 3C2

НОВА ДВОМОВНА КНИЖКА

СВЯТА ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

Прот. д-р Іван Стус

Переклад на англійську мову — Л. Фарини Бриджес

Вже вийшла з друку і продається давно очікувана двомовна книжка **„Свята Православної Церкви"** необхідна для кожної української родини.

Наші релігійні свята дуже близько пов'язані з побутом, звичаями, традиціями в родині. Автор оповідає про 32 релігійних свят у році дуже цікаво, мова щира, а для тих, що не володіють рідною мовою, той самий зміст англійською мовою.

Цю працю видав Союз Українок Канади з Фундації ім. Наталі Кобринської. Ціна книжки з пересилкою $6.50. Замовляти на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
#612 24th St. East
Saskatoon, Sask. S7K 0L1

P V-40 OCT 84
HAWRYSH MRS K
11130-101 ST
EDMONTON ALTA
T5G 2A1

ISSN 0380-2140

ВИДАННЯ, ЩО ЇХ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК

Блискуча зоря, княжна Анна Всеволодівна, Митр. Іларіон	$ .25
Вибране, Г. Мандрика	1.50
Видатні жінки Українки, Н. Полонська-Василенко	6.00
Довідник про Союз Українок Канади	.10
Дорогами Сорокріччя, Н. Когуська	1.50
Збірка матеріялів, 100-річчя з дня народження Лесі Українки	2.00
На крилах пісень, пісні з нотами на слова Лесі Українки	10.00
На Роковини Івана Франка	1.00
П'єса, „За нами, сестри!" — Анна Звоздецька	1.50
П'єси для молоді	3.00
Програма для садочків, С. Магус	3.00
Програма для Молодших Відділів СУМК	2.00
Програма на свято Л. Українки і О. Кобилянської	1.00
Програма на свято Св. Миколая	3.00
Про життя і творчість Ольги Кобилянської	1.00
Підручник для Надзірної Ради Молодших Відділів СУМК	10.00
50-річчя здобуття громадських прав укр. жінки, Г. Янішевська	.75
Статут Союзу Українок Канади	.25
Твори Лесі Українки, в англійській мові, КУК	7.50
Три сильветки, Л. Білецький	1.00
Українські коляди, С. Яременко	.75
Українська жінка в хореографії, М. Пастернакова	2.00
Чарівний діямант, М. Погідний-Угорчак	2.00
Юний Скоморох, п'єси для молоді	5.00
Я вернуся, О. Крамар	.50
Симон Петлюра, Український Вільний Університет	13.25
Ходить сон коло вікон, Рада Української Школи	2.00
На пошану Лесі Українки	8.00
Чверть століття (м'яка обкладинка), Н. Когуська	3.00
Чверть століття (тверда обкладинка), Н. Когуська	5.00
Дивись, слухай, говори, С. Василишин К1 і К2 — К3	2.50 3.00
Золотий черевичок, Прот. С. П. Симчич	3.50
На пошану Лесі Українки (збірник), Б. Стебельський	8.00
Релігійні пісні для дітей й молоді, Петро Пауш	3.00
Канадіяна, Союз	12.00
Писанка, Головний Музей	7.00
Великдень, Ф. Пелех	7.00
Канадська Спадщина, О. Войценко	.50
Сувенір, наключник, зелений, червоний синій	.50
Українське вишиття — взори і стіби, Союз	12.00
Пісні мого серця, Дарія Могилянка	5.00
Думки летять на Україну, Дарія Могилянка	5.00
Як ваші діти ростуть — чому не подбати про добру денну опіку	.25
Прапори (нові)	25.00
Портрет Лесі Українки	2.00
Картки на листи з ковертами, з смолоскипом (12)	2.00
Прапорчики, на ньому смолоскип, тризуб, кленовий листок	1.00
Смолоскип — відзнака Союзу Українок Канади	17.00
Срібні ложечки з смолоскипом	12.00
Грамоти — 25-ліття (1.50), 50-ліття (2.75), досягнення (2.00)	
Серветки (доз.) 12	1.25
Свята Православної Церкви — прот. д-р І. Стус	6.00

ДОДАЙТЕ 15% НА ОПЛАТУ ПОШТИ!
А 5% ПРОВІНЦІЙНИЙ ПОДАТОК!

ПИШІТЬ ДО:

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 — 24th Street East,
SASKATOON, SASKATCHEWAN
S7K 0L1

ЗБІРНИК ПІСЕНЬ НА СЛОВА ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Головна Управа Союзу Українок Канади, на пам'ятку Ювілейного Року 100-річчя з дня народження поетки і письменниці Лесі Українки, видала гарний збірник пісень на її слова, під назвою „На крилах Пісень".

У цьому збірнику поміщено двадцять-п'ять пісень, написаних різними композиторами, зокрема клясиків і сучасних.

Більшість пісень є сольо-співи в супроводі фортепіяно, п'ять пісень для жіночого хору і одна пісня „Жалібний Марш" (Умер Батько Наш), музика М. Лисенка, для мішаного хору в супроводі фортепіяно.

Книжка видана на гарному папері з твердою обкладинкою, оформлення пані Дарії Бродгед.

Українські музики та любителі музики, а головно співаки чи співочі гуртки-хори повинні зацікавлення цим цінним і гарним збірником.